

15th Oct., 2015

Maitri-Setu

Let the holy stream of friendship flow in my heart....

Issue : 65th

World Students Day Special

Dr. A.P.J. Abdul Kalam
D.O.B.: 15/10/1931

Amity School Parivaar
Solemnly Render a Tribute to
Dr. A.P.J. Abdul Kalam
On the Occasion of World Students Day.

Unveiling of 'Treasure of Life' on 30th School Foundation Day.
Chief Guest : Dr. Shashikant Shah (Columnist, Gujarat Mitra Daily)(In centre)

Farewell to our helpers Mrs. Urmilaben Shah and Mrs. Malatiben Jadav

Oath ceremony Student's Council 2015-16. Chief Guest : Mr. N. R. Dhandhal (S.D.M., Bharuch)

Dr. Kalam's quotes are gifted to society.
One such being gifted to D.E.O. Mr. R. J. Machi (R)

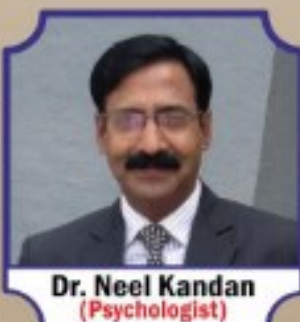

Independence Day Celebration 2015. Guest of Honour : Mr. Nikhil Shah (L) ; Chief Guest : Mr. Meghraj Bhatt (R)

'Our Helper's Week' Celebrated by Tiny Tots of Amity Play Centre.

O
U
R
V
I
S
I
T
O
R
S

Dr. Neel Kandan
(Psychologist)

Mr. Harish Vyas
(Ex. Dean, Faculty of Perf Arts, Vado.)

Mr. Rajendra Khimani
(Registrar, Gujarat Vidyapeeth, Ahmed.)

Mr. Kapil J. Shah
(Jatan Trust, Vadodara)

Mrs. Sujata Shah
(Social Worker, Khatoli - Dharanpur)

O
U
R
V
I
S
I
T
O
R
S

Preface

Dear All,

This year has once again been a year of new innovations in the field of education, both in academics and in the administration.

This academic session had just begun and destiny dealt India a irreparable loss. Dr. A P J Abdul Kalam breathed his last on 27th July-2015 at Shilling. This was a loss to society as well as the students for whom Dr. Kalam was an ideal.

This issue of Maitri Setu is a special one paying homage to late Dr. A P J Abdul Kalam, on his birth anniversary which has been declared as the WORLD STUDENTS DAY.

It documents the different facets of the personality of Dr. Kalam so that the future generation can perceive him, as an ideal, who rose from penury to gain the highest office of India.

This issue also focuses on the trials faced by the adolescents today. We live in a world of competitiveness and the children today are technologically well connected with the world via the social networking sites. They face anxiety, peer pressure, and at times restrictions from society. We have focused on these and also provided solutions to remedy these issues. Of course as usual we also have the Amity news which gives the happenings at the school.

Effective from October 2015, you do not have to come to the school for any payments of fees the same can be done from the convenience of your house via net banking. (Presently this is for CBSE students only) Alternatively you can also pay across the counters at ICICI bank branches. Of course you are most welcome to the school, the portals of Amity are always open for our greatest support.

Taking into consideration the need of a school for the children on the outskirts of Bharuch city, we did a survey and found that a school which imparts education in the mother tongue would be a boon. As such effective on June 2015 we started a Gujarati Medium section at the Amity International School, situated on the high way. Once again the response of the society has been outstanding and we thank all our parents and well wishers for the same.

We have also started imparting knowledge to the students of XI & XII to enable them to face the different competitive examinations.

As always we end with thanking you all for your support and look forward to a continued communication with you for the betterment of tomorrows society leaders.

- Amity School Parivaar

INDEX

SL. NO.	NAME OF THE ARTICLE	PAGE NO.
1	Celebration of World Students Day	01
2	Dr. Kalam's Visit to Bharuch District For the Program "Respect Mother Earth by Acquaintance of Universe"	03
3	Dr. Kalam as a Child	04
4	Dr. Kalam as a student	05
5	Dr. Kalam as a Junior Scientist	06
6	Missile Man- Dr. A P J Abdul Kalam	07
7	Dr. Kalam as a Great Teacher	08
8	Dr. Kalam as a Noble Personality	09
9	ડૉ. કલામ : એક સરળ વ્યક્તિત્વ	10
10	ડૉ. કલામ એક સ્વપ્નદ્રષ્ટા	11
11	ડૉ. કલામ : એક સહકર્મચારી તરીકે	13
12	Harsh Words Do Hurt!	15
13	Poetic Expressions of young minds for Dr. Kalam	15
14	બાળકોના ઈન્ટેલિજન્સ ક્વોશન્ટ (IQ) 'જુદિઅઇ'ની સાથે સાથે ઈમોશનલ ક્વોશન્ટ (EQ) 'લાગણીનો આંક' પણ વધારવો જરૂરી	17
15	"Strength is Life, Weakness is Death"	23
16	Students' Mindset	24
17	Adolescent Problems	25
18	Let Us Understand Our Children	26
19	Be Your Own Judge... You Will Be Truly Happy!	28
20	Peer Pressure & How To Fight It	30
21	Report on Teachers' Training Programme	31
22	Report on Student Council	32
23	એમિટી શાળાએ દાદા-દાદી સાથે ઉમળકાભરે ઉજવ્યાં ૩૦મા સ્થાપના દિવસ	33
24	વિજ્ઞાન પ્રથમ બાળક વિસંમેલન	35
25	Report on Visit to PRL, Ahmedabad	37
26	Report on Independence Day Celebration - 2015	38
27	Workshop on Geometry Talent Search Test for Std. 10 th	39
28	ગ્રાન્ટબુક રૂટ ઈ-ગ્રામ અને એમિટી સ્કૂલ ભરૂચના સંયુક્ત ઉપક્રમે પ્રકાશક પ્રદર્શન યોજાયું	40
29	ભણતરમાં અડચણ - શિક્ષક તાલીમ કાર્યક્રમનાં અહેવાલ	41
30	Report on Our Helpers Week	43
31	અહેવાલ : સમન્વય - ૭૫મી ગોંધિ	44
32	Winners of Winter Autumn Sports : 2015-16	45
33	Amity News : 2015-16 (March '15 to Sept '15)	47

Celebration of World Students Day

The people's President, but a common man, also the Missile Man of India, a teacher and one loved by all Indians, a great son of India, passed away on 27/07/15, Bharuchites were trying desperately to personally interact with Dr. AP J Abdul Kalam. Destiny finally provided us the opportunity and he addressed us all at Ankleshwar on 24th April 2015, we all were on seventh heaven.

The day arose when we all reached Ankleshwar to meet the great man, we listened to his enthralling lecture. The children interacted with him and we all came back happily geared up to put into action some of his ideals. The vacations started and just as the academic session had gained momentum, Dr. Kalam's voice was still vibrating in our minds when destiny struck India a blow. The 27th of July 2015 dawned as a day of grief for India, whilst doing what he loved best, interacting with students; Dr. Kalam suffered a massive heart attack and breathed his last in Shillong. Dr. Kalam wished to use the means of education for the betterment of the nation. The nation and all of us at Amity were grief-struck.

Amity School paid a tribute to the Missile Man of India, who put India on the World Map as a Nation having Massive defense Missile power. The man who showed hope to the down-trodden and poor citizens of India, he showed them the way to security.

The students, parents and teachers gave a tribute to him by recounting incidents he had shared with them when he visited Ankleshwar in April 2015. Dr. Kalam had said "On the day I die please do not declare a holiday, but work extra hard on that day. We at Amity decided that despite a holiday being declared we will follow Dr. Kalam's words and work on that day.

The libraries were sourced through for his books and articles to find out quotes and notations said by him. Five facets of his personality were chosen as topics. (1) Dr. Kalam a unique Personality (2) Missile man - Dr. Kalam

(3) Dr Kalam - The Visionary (4) Peoples President - Dr. Kalam. (5) Dr. Kalam The Teacher at heart.

His different photographs and quotes pertaining to the above were sourced and then the appropriate photographs and quotation were put together and posters were designed. Plenty of colour flex banners were then presented to Hospitals, N G O's, Public libraries, Schools, Colleges, Government offices as indexed below: (1) Umraj Gram Panchayat, (2) Umraj Primary School, (3) Sherpura Gram Panchayat, (4) Sherpura Primary School, (5) Nandelav Gram Panchayat, (6) Nandelav Primary School, (7) Civil Hospital, (8) Seva Yagya Samiti, (9) Sevashram Hospital, (10) Patel Welfare Hospital, (11) Healing Touch Hospital, (12) K J Choksi Library, (13) Government Library, (14) Raichand Deepchand Library, (15) Shuklatirth Secondary School, (16) Trals a Secondary School, (16) Derol Secondary School, (18) Gayatri Vidhyalaya, Mandva, (19) Tavra Primary School, (20) Nikora High School, (21) Shravan Vidhyadham, Ankleshwar, (22) Shri L G Patel Vidyalay, Haldar, (23) Shri Sajod Sarvajanik High School, (24) Bholav Gram Panchayat, (25) DEO Office, (26) Sarvajanik Vidyalay, Kavi and (27) Lokbharati, Sanora.

The school teachers and students achieved a lot of satisfaction in immortalizing Dr. Kalam's thoughts and ideologies in this manner.

Like Dr. Kalam, we did not rest after this. We explored different avenues to immortalize different aspects of his life which are not known to many. Hence we decided to bring out a special issue of our School Magazine Maitri Setu to focus on him. UNO had declared his birthday as World Students Day, as his love for students was known to all. Students of tomorrow should know lesser known personalities of Dr. Kalam and the society should know the problems faced by children. Thus a part of this issue focuses on the lesser known events of Dr. Kalams life which would be of use to society, we also focused on students as we planned to bring out this issue on his birthday anniversary since it was World Students day.

Dr.Kalam's Visit to Bharuch District For the Program "Respect Mother Earth by Acquaintance of Universe"

All of us are always keen to meet our ideals and heroes in life. For today's children, Dr. AP J Abdul Kalam is one such personality. Surprisingly, despite Dr. Kalam traveling to distant parts of India to interact with children he could not find an opportunity to visit Bharuch. Children in Bharuch were keenly looking for an occasion to meet him. Interestingly one day our Principal announced that there was an programme at Ankleshwar where Dr. Kalam had confirmed his availability and few students and teachers were invited to listen to his address. What great news it was for all of us.

It was a difficult task to select a few students from so many. Thus we conducted a quiz on Dr. Kalam, his life and achievements. 50 students were selected to attend the programme ""Respect Mother Earth by Acquaintance of Universe", organized by an Educational Institutions of Bharuch & Ankleshwar on 24th April at DA Anandpura Cultural and Sports Centre, GIDC, Ankleshwar.

The programme was divided into two sections. The first was an enlightening lecture by speakers Dr. J J Rawal (Founder President of the Indian Planetary Society), Then Dr. A P J Abdul Kalam entered the stage and addressed the audience after visiting the Science Exhibition.

Dr. Rawal from Indian Planetary Society spoke about Science in Ancient India and its relevance with modern Science. He reminiscenced our ancient scholars and their contribution. He emphasized on the importance of math's and science to gain knowledge about the earth, Solar System, Galaxy and Brahmand.

After this session, a documentary was shown on the life of Dr. AP J Abdul Kalam. Finally the much eagerly awaited moment arrived and at 3 pm. Dr. Kalam reached the stage.

Dr. Kalam addressed the 5000 strong audience and said that the earth is the most powerful and energetic planet. So it's the duty of the youth to protect it. He recalled scientists from every century and proved that each had a unique quality. According to Dr. Kalam four qualities are necessary to

સંકે : ૧૪ તા.૧૫-૧૦-૨૦૧૪

મૈત્રી-સેતુ

મૈત્રીભાવનું પવિત્ર ઝરખું સુજ હૈવામાં તહા કહે...

આંતરરાષ્ટ્રીય વિદ્યાર્થી દિન વિશેષાંક

Unveiling of 64th issue of Maitri-Setu 'carnivalAmity' by Dr. Ganesha Thakur (V.C. VNSGU, Surat) (In the centre) Dr. Nikin Patel (Vice-Chancellor, J.P. Arts and Science College, Bharuch) (L) and Mr. R. M. Shah (Managing Trustee, Amity School, Bharuch) (R)

Inauguration of Book Exhibition organised by NBT, India. Inaugurator Dr. Rudresh Vyas (HOD, Dept. of Psych., M.T.S. Arts College, Surat) 2nd from Left, Mr. Jibendra Desai (NBT, India) 2nd from Right

Ms. Shivani Patel (64th Gujarat Edition) participated in "Bal Kari Sammelan" at Ahmedabad. C. M. of Gujarat, Mrs. Anandiben Patel receiving a copy of her book 'Mati Najam' Mrs. Kausha Shah (D. Tr., Amity School) in the center

From L to R : Mr. Namdev Trivedi (Convener of GSEBT), Mr. R. M. Shah, Managing Trustee, Amity School (Inaugurator), Mr. Ramabhai Vanshi (State Level Education Minister), Dr. Anil Desai (Managing Trustee, Lakshmi, Saravali)

ONLY FOR PRIVATE CIRCULATION ✦ PRINTED MATTER ✦ 3500, 15-10

Amity School, Dahej Bypass Road, Bharuch-392 001. Ph. : 02642-239635
E-Mail : amity@namada.net.in ✦ Website : www.amityschool.net

make one unique, they are Great Aim, Continuous Acquiring of Knowledge, Perseverance and Hard Work. He made all the students to take an Oath "I will fly, because I am born with potential, goodness, ideas and dreams, greatness, confidence courage, and I am not meant for falling, so I will fly."

He defined knowledge through an equation. Knowledge = Creativity + Virtuousness in Heart + Courage.

He said that parents and primary school teachers play an import role in the formation of a real human being.

After this enlightening session all visited the Science Exhibition. Many projects were on display, but the, most inspiring one was calculation of weight of a person on different planets.

All returned home with enthusiasm and the spirit to do something unique for mother earth.

-Mrs. Sudeshna Barat

Dr. Kalam as a Child

A very special man with an ordinary childhood always creates a sense of awe in everyone's mind. Abdul Kalam's childhood is also a learning experience for all.

The daily routine of Kalam from a very early childhood shows his enthusiasm for the life. He used to get up at 4:00 am in the morning, take bath and go to his teacher Swami Iyer for learning mathematics. He would not accept students if they had not taken bath. He was a unique mathematics teacher and he used to take only five students for free tuition in a year. His mother used to get up before him, and bathed him and prepared him to go for the tuition. He used to come back at 5:30 in the evening when his father would be waiting for taking him to the Namaz and Koran Sharif learning in Arabic school. After that he went to Rameswaram Road Railway station, three kilometers away to collect newspaper. Madras Dhanushkodi Mail would pass through the station but not stop, since it was war time. The newspaper bundle would be thrown from the running train to the platform. They were collected by young Kalam and he would be the first one in the Rameshwaram town to distribute them.

In another incident he fondly remembered his family life. When he was studying in 5th class, he had a special place in his home because he was the last child in the family. There was no electricity. Their house was lit by the kerosene lamp and that too between 7 to 9 PM only. His mother specially gave him a small kerosene lamp so that he could study up to 11 PM.

Kalam's father Jainul Abdeen was not formally educated, but was a man of great wisdom and kindness.

Kalam wanted to get a better ambience to study which was available in the city. So he wanted to leave Rameshwaram. His father encouraged him to leave Rameshwaram. He gave example of young seagulls who leave their parents' nest to learn to fly. His words had very deep meaning. Unlike human beings most of the animals grow on their own after a certain age. This makes them more independent and courageous. Even in the plant kingdom most of the seeds cannot germinate if they are left lying under the mother tree. They get spread by various means and then only they are able to sprout to become a new plant and ultimately a tree. For humans also after a certain age certain degree of responsibility and independence is always helpful in making a perfect adult.

Compiled by Mrs. S. Radhika

Dr. Kalam as a student

A great son of India Dr. Kalam grew up in penury and through sheer hard work, and perseverance he became a nuclear scientist and later the 11th President of India.

During his school days, academically Dr. Kalam was an average student but had a keen desire to excel. He was however hardworking and had a love for mathematics in which he wished to excel. At that age also he just needed to be pushed into doing something, once his math's teacher had to cane him and see what results it got. He was an avid reader and used to go to Sir Manickam's house, where a huge library was housed and he read books on various topics since then books have been his constant companion.

On completion of his studies he went to St. Josephs College. He was made the head of project on system design, they were all working on the project and it was taking time. Once the Principal walked into their brainstorming session and he told Dr. Kalam that if the project was not completed within the next few days then his scholarship aid would be discontinued. That was all that Dr. Kalam needed, he finished the project within the stipulated time. The Principal then told him that "I set up a mammoth deadline and was putting you under pressure as I knew that you would be able to do it."

Dr. Kalam loved to interact with students as he felt that it kept his brain young and active. He often told them, learning brings creativity, creativity brings thinking, thinking brings knowledge and knowledge makes one great.

Compiled by Mrs. Chandrani Paul

Dr. Kalam as a Junior Scientist

Dr. Kalam completed his graduation from the Madras Institute of Technology in 1962, and joined the Aeronautical Development Establishment of the Defense Research & Development Organization (DRDO) as a Junior Scientist at Bangalore. He started his career by designing, developing and piloting the hovercraft as the leader of the hovercraft development programme.

One day the Director of ADE informed his team that a great scientist was visiting them and he had to be explained the designing of the hovercraft and be given a flight demonstration. The scientist was Prof. M G K Menon. Dr. Kalam demonstrated the working of the hovercraft. He was also taken as a co-passenger for a detailed flight. Prof. Menon asked many questions which were answered in details by Dr. Kalam. The young scientist's efforts were applauded. After a week of this meeting Dr. Kalam was invited to attend an interview for the post of Rocket Engineer at TIFR (Tata Institute of Fundamental Research), Mumbai. A panel of interviewers were seated and among them was Prof. Vikram Sarabhai. This was where two scientific minds, Dr. Kalam & Prof. Vikram Sarabhai met for the first time. He was questioned about what he knew rather than what he did not know.

He was selected for the position and his career now steered from defense to space. There after both of them had a working relationship of seven long years. Dr. Kalam worked with Prof. Satish Dhawan as a Junior Scientist, where he learnt that "When a mission was under progress there would always be some problems or failures, but failures should not become the master of the programme. A leader has to vanquish the problem and lead the team to success". This was imprinted on his mind and stood him in good stead through out his life.

Compiled by Mrs Archana Singh

Missile Man- Dr. A P J Abdul Kalam

APJ Abdul Kalam, the great visionary took India well ahead of time and made all his countrymen proud of their motherland. He enabled them to show case their strength and ability to the whole world which would keep us united against all disruptive forces.

Dr. Kalam started his career in Defence Research and Development (DRDO) by designing a small helicopter for the Indian Army. He took up the responsibility of developing indigenous guided missiles as the Chief Executive of Integrated Guided Missile Development Programme. His focus was on research in defense and space arena. He was the Chief Project Co-coordinator for Pokhran nuclear tests, this won him the title of "Missile Man of India".

He was also responsible for the development and operations of AGNI and PRITHVI missiles. Dr. Kalam worked for launching the IGMDP which included short range surface to surface Prithvi. He served as the Chief Scientific Adviser to the Prime Minister and the secretary of DRDO from July 1992 to December 1999.

Dr. Kalam had said, "If you want to leave your foot prints on the sands of time do not drag your feet." Despite ill health he attended a lecture at IIM Shillong where he suffered a Cardiac arrest and soon passed away within two hours. Truly he left behind his footprints on the sands of time. His life, work & dreams live in the hearts of millions of Indian and will be an inspiration to us. Dr. Kalam will live in our hearts forever.

Compiled by Mrs. Hetal Parikh

Dr. Kalam as a Great Teacher

A.P.J. Abdul Kalam always said that he would like to be remembered as a teacher. On the occasion of 'Teachers Day' on September 5, 2013, the former President said: *"If the people remember me as a good teacher that will be the biggest honour for me."*

Dr. Kalam was to be a Chief Guest at a college event. He wasn't the President at the time, but held a significant office at the DRDO and was one of the key advisors to the government.

A state level inter college Tech fest had been organized. Among other things they also had science as a part of it. The only rule was to keep working models there. Either innovated or copied from some place. They got over whelming response from various college groups. And there had been some pretty impressive projects. There was this group, whose project was to turn ordinary toys to signal controlled ones. They had actually converted an ordinary cheap toy bus to clap control using very cheap investment. However on the day, their project didn't operate as expected. The inspection group did not allow them to display a failed project and they would be a part of the volunteers there in hall. They vacated the space.

When Dr. APJ Kalam came, he listened and observed every project. He gave suggestions and comments, appreciated, suggested better ideas. He even discussed the source of idea etc. The interaction with him was nothing less than awesome. When he completely surveyed the hall, for a good 2.5 hours, before leaving he asked why was there a gap, and pointed to the good 2-3 feet abrupt vacant place recently vacated by the failed project group.

Our senior professor told that the place was occupied by a group whose project failed somehow that morning. He apologized for the same to Dr. Kalam, who asked calmly if it was possible to show him the demo of the failed project. The team was immediately summoned to set up, display and explain whatever they had. In 5-8 minutes that vacant space didn't exist. They spoke about their demo.

Dr. Kalam then quierried if it would be possible to rectify the problem and if they had guessed what it was. He was told it could be because of some IC gone crazy, he questioned them if they would be able to fix it. They said yes, all they would need was a Silver foil and a solder iron. It was arranged for . It took whole 30 minutes to set up. The team's project worked. He appreciated and left with the calm he came with.

Compiled by Mrs. Richa Jain

Dr. Kalam as a Noble Personality

"See the flower how generously it distributes perfume and honey, it gives to all freely of its love and when its work is done it falls away quickly. Try to be like the flower unassuming despite its qualities" These are the words of DR. AP P J Abdul Kalam.

Right after his election as the President of India, he attended an event at Kerala Raj Bhavan,, he could invite two people as his guests at the event. During his time as a student in Kerala he was close to two people, a roadside cobbler and the owner of a very small hotel, he invited these two as his guests, what humbleness this man possessed.

He was invited at the Convocation ceremony at IIT Varanasi; there were 5 chairs on the stage. The middle chair being a little bigger (as it was for Dr. Kalam) then the other four, which were for the university officials. Arriving on the stage Dr. Kalam noticed this and he invited the Vice Chancellor to sit on that chair, however he declined, Dr. Kalam refused to sit on a chair bigger than those sharing the stage with him and as such a chair of the same size as the others was provided and then the function began.

An Excerpt from his book "Ignited minds

What matters in this life more than winning for ourselves is helping others win, even if it means slowing down or changing our course. I would say that it is not slowing down but rather by helping others through the difficult areas the feedback will make you go faster. If you pass this on may be it will change our hearts as well as that of others. .A candle loses nothing by lighting another candle.

Compiled by Mrs. Toral Patel

ડૉ. કલામ : એક સરળ વ્યક્તિત્વ

વિલિયમ હેટ્ટી ચેનિંગના મત પ્રમાણે સામાન્ય વ્યક્તિ તરીકેના ઠરેક ગુણ અબ્દુલ કલામમાં જોવા મળ્યા છે તેમણે તેમની કવિતામાં જણાવ્યું છે કે...

“થોડી વસ્તુઓથી સંતુષ્ટ રહેવું,
વૈભવને બદલે સુંદરતા,
અને ફેશનને બદલે સુઘડતા પસંદ કરવી,
સન્માનનીય થવા કરતા - સન્માનને ઝંખવાને બદલે
(માનને) યોગ્ય અને પાત્ર બનવું અને
સંપત્તિવાન નહીં પણ સમૃદ્ધ બનવું.
સખત પરિશ્રમ (ઊડો અભ્યાસ) કરવો, શાંતચિત્તે, વિચાર કરવો
મુદ્દુ રીતે વાત કરવી, નિખાલસપૂર્ણ વર્તવું,
તારાઓ, પંખીઓ, બાળકો અને સાધુજનોના,
હૃદયગાન ખુલ્લા દિલથી સાંભળવા, બધું આનંદથી ખમી લેવું.
હિંમતથી કરવું, અવસરની રાહ જોવી, ઉતાવળ કઠી કરવી નહીં,
દૂંકમાં, સામાન્યતામાં અણકથી અને અભાન પણે
રહેલી આધ્યાત્મિકતાને પ્રકટવા દેવી,
આ મારી જીવનભાવના છે.”

આવી જ જીવનભાવનાથી કેળવાયેલા ડૉ. અબ્દુલ કલામના ઘણા પ્રસંગો દ્વારા તેમનામાં રહેલી સાદગી આપણને આંખે ઊડીને વળગે છે.

ઈ.સ. ૨૦૦૮માં જ્યારે ડૉ. અબ્દુલ કલામ રાજકોટની મુલાકાતે આવવાના હતા ત્યારે યજમાન સંસ્થા દ્વારા એરપોર્ટ પર એક સ્પેશિયલ બુલેટપુફ કાર મોકલાવી હતી પણ પોતાની સુરક્ષા વિજ્ઞાન કરે તે માટે ઔપચારિકતાની જરૂર નથી તેમ જણાવી તેઓ બુલેટપુફ ગાડીમાં બેસવાને બદલે સામાન્ય કારમાં બેઠા.

ડૉ. કલામ પોતાના કે પરિવાર માટે નાણા એકત્ર કરવાની ભાવના ન રાખી. રાષ્ટ્રપતિ પદ પર હતા ત્યારે જ તેમને પોતાની બધી જ બચત તથા પગાર “એમિનિટીઝ ટ્રસ્ટ એરિયાઝ” નામના ટ્રસ્ટને આપી દીધી. સ્વેતક્રાંતિના પ્રણેતા ડૉ. વર્ગિસ કુરિયન આ અંગે કલામને પૂછ્યું તો તેમણે ખૂબ નિખાલસતાથી જવાબ આપ્યો કે હું આ દેશનો રાષ્ટ્રપતિ બન્યો છું તેથી જ્યાં સુધી જીવતો રહીશ ત્યાં સુધી મારું ધ્યાન સરકાર રાખવાની જ છે. આના કરતાં વધારે મારા માટે શું હોય શકે ?

રાષ્ટ્રપતિ બન્યા પછી તેઓ કેરલ રાજ્યની મુલાકાતે ગયા અને તેમના મહેમાન તરીકે એક મોચી અને ઢાબા ચલાવવાવાળાને આમંત્રણ મળ્યું. તેઓ રાષ્ટ્રપતિ બન્યા પછી પણ આ બે વ્યક્તિઓને હંમેશા યાદ રાખી. તેમણે હંમેશા આમ આઠમીના જેવી સરળ જીંદગી જીવવાનો આગ્રહ રાખ્યો.

ડૉ. કલામની સાઠગીની ઘણી વાતો લોક જીભે વહે છે અને તે સાંભળી આપણને કલામને સલામ કરવાનું મન થાય છે. ચેન્નાઈ ખાતે સૌભાગ્ય એન્ટરપ્રાઈઝે તેમને ઘરઘંટી ભેટમાં આપેલી કલામજીએ તે ભેટ સ્વીકારી નહીં પણ ઘર માટે ઘરઘંટી જોઈતી હતી તેથી તેમણે તે કંપનીના નામે ચેક લખી મોકલી આપ્યો.

*I will do,
I am only one,
But I am one,
I can not do everything
But I can do something
And because
I cannot do everything
I will not refuse to do,
Something that I can do.
What I can do, I should do,
And what I should do,
By grace of god, I will do...*

— સંકલન શ્રીમતી હેતલ મેનચર

ડૉ. કલામ એક સ્વપ્નદ્રષ્ટા

આવુલ પાકિર જૈનાબુઝિન અબ્દુલ કલામ મિસાઈલમેનની સાથે સાથે ભારતના સ્વપ્નદ્રષ્ટા હતા. તેમણે પોતાના પુસ્તક ‘વિઝન ૨૦૨૦’માં વર્ષ ૨૦૨૦માં ભારતને એક વિકસિત રાષ્ટ્ર તરીકે જોવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે.

અબ્દુલ કલામ જ્યારે જ્યારે શાળાની મુલાકાત લેતા ત્યારે બાળકોને એક પ્રશ્ન અવશ્ય પૂછતા કે ‘તમે વિકસિત ભારત’ વિશે શું વિચારો છો ? અને બાળકો તેમના વિચારો અબ્દુલ કલામને તેમની શૈલીમાં કહેતા.

ડૉ. અબ્દુલ કલામ માટે જેટલું લખાઈ તેટલું ઓછું છે તેઓએ પુસ્તક ‘આંતમ વિઝે પાંખ’માં વિકસિત ભારત વિશે ખૂબ જ સરસ પંક્તિ રજૂ કરી છે, જે આ મુજબ છે :

“એક એવો દેશ જ્યાં ગરીબી નાબૂદ થઈ ગઈ હોય, નિરક્ષરતા અને સ્ત્રી પરના અત્યાચારો દૂર થઈ ગયા હોય, અને સમાજમાં અલગતાની ભાવના ન હોય.”

“એક એવો દેશ જેની શાસન વ્યવસ્થા જનતાની સમસ્યાઓ દૂર કરવા ઉત્તમ ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ સરળતાથી જઈ શકે. શાસન વ્યવસ્થામાં સરળ કાનૂન હોય અને તે ભ્રષ્ટાચાર મુક્ત હોય.”

“એક એવો દેશ જ્યાં સામાજિક કે આર્થિક અસમાનતાને કારણે કોઈ પ્રતિભાશાળી વિદ્યાર્થી શિક્ષણથી વંચિત ન રહે.”

“એક એવો દેશ જે સમૃદ્ધ, સ્વસ્થ, સુરક્ષિત તથા અમન અને ચેનથી હોવું.”

આમ ડૉ. અબ્દુલ કલામે વિકસિત ભારતનું સ્વરૂપ આ પંક્તિનાઓમાં દર્શાવ્યું છે. આપણે બધાએ સાથે મળીને એક રાષ્ટ્ર સર્જવાનું છે. એવું રાષ્ટ્ર જે આ પૃથ્વી પરનું શ્રેષ્ઠ રાષ્ટ્ર હોય જેના સવાસો કરોડ ચહેરાઓ પર સ્મિત હોય. અબ્દુલ કલામ કહેતા કે...

“સ્વપ્ન-વિચાર-કર્મનું તત્વજ્ઞાન આપણા ઠરેકે ઠરેકે વિદ્યાર્થીમાં ઠસાવવામાં આવે તેવું હું ઈચ્છું છું.”

“સ્વપ્ન, સ્વપ્ન, સ્વપ્ન, તમારાં સ્વપ્નો, વિચારમાં પરિવર્તિત થઈ જશે, વિચારો કર્મમાં પરિણમશે, અને તમે સફળ થશો.”

આમ તેઓ કહેતા કે બધાં જ બાળકોને સ્વ-વિકાસ માટે સ્વપ્નાં જોવા પ્રેરો. તેમની પાસે જો સ્વપ્નાં નહીં હોય તેને પ્રાપ્ત કરવા બાળકો પ્રેરાશે નહીં. તેઓ કહેતા કે,

“તારાને આંખી ન શકાય તે કંઈ નીચા જોવાપણું નથી પણ આંખવા માટે તારા જ ન હોય તે નીચા જોણું છે.”

તેઓ ભારત દેશના ભવિષ્ય સમા બાળકોના સર્વાંગી વિકાસ માટે સજાગ રહેતા. ડૉ. કલામ યુવાવર્ગને ‘યુથ બ્રીગેડ’ તરીકે ઓળખ આપી અને યુથ બ્રીગેડ દેશમાં ભ્રષ્ટાચાર દૂર કરી શકે છે, તેવું ઠઠક પણે માનતા. યુવાનો જ પ્રેમનો સંદેશો ફેલાવી શકે છે અને પ્રમાણિકતાથી કામ કરીને દેશના વિકાસમાં યોગદાન આપી શકે છે. તેઓ કહેતા કે ઠરેકે યુવાનોએ એવો વિશ્વાસ કેળવવો પડશે કે, I can do it... we can do it... and... country can do it...

આવા ‘સ્વપ્નદ્રષ્ટા’ પૂર્વ ‘રાષ્ટ્રપતિ’ ડૉ. અબ્દુલ કલામ સાહેબનું સ્વપ્ન સાકાર કરવા ચાલો આપણે જાત ઘસી કાઢીયે...

— સંકલન શ્રીમતી રેખા ડી ચોકસી

ડૉ. કલામ : એક સહકર્મચારી તરીકે

ધૂપસળીની જેમ જલાવી જાતને ચોમેર સુગંધ ફેલાવનાર ડૉ. અબ્દુલ કલામનું જીવન ઠરેક માટે આદર્શ સમાન હતું. તેમના જીવનની આવી જ એક ઉજળી બાજુ એટલે સહકર્મચારી તરીકેનું તેમનું જીવન. આવો જોઈએ ડૉ. કલામની સાથે કામ કરી ચૂકેલા તેમના સહકર્મચારીઓના મંતવ્યો.

ડૉ. એ. પી. જે. અબ્દુલ કલામ પોતાના મનમાં કોઈ એક પ્રોજેક્ટ વિશે વિચારી લે છે તો તેઓ તે પ્રોજેક્ટને પૂર્ણ કરીને જ જંપે છે. લોન્ચ વિહિકલ્સ પ્રોગ્રામ, ઈસરો, બેંગલોરના ડાયરેક્ટર ડી. નારાયણ મૂર્થીના મતે ‘કલામનું ધ્યાન હંમેશા પોતાના લક્ષ્ય ઉપર જ રહેતું’, નારાયણ મૂર્થી SLV-3 (સેટેલાઈટ લોન્ચ વિહિકલ) પ્રોજેક્ટ કે જેને ડૉ. કલામ માર્ગદર્શન આપતા હતાં, તેના એક સભ્ય હતાં.

શ્રી આર. વી. પેરુમલ (અસોસીયેટ ડાયરેક્ટર, વિક્રમ સારાભાઈ સ્પેસ સેન્ટર, થીરુવન્તપુરમ્) કલામના વ્યક્તિત્વ વિશે જણાવતાં હતાં કે ‘એકવાર તેઓ કોઈ પ્રોજેક્ટ હાથમાં લે છે પછી તે પૂર્ણ કરવા માટે તેઓ દઢનિશ્ચયી રહેતા.’

તેમના સહકર્મચારીઓ દ્વારા તેમના વ્યક્તિત્વના પાસાઓ વિશે વાત કરતાં શ્રી નારાયણ મૂર્થીએ જણાવ્યું કે ‘તેઓ ખૂબજ મહાન અને પ્રેરણાદાયી વ્યક્તિત્વ ધરાવતાં પુરુષ હતાં અને તેઓ તેમના નેતૃત્વ અને ટીમ બિલ્ડીંગ દ્વારા દષ્ટાંત પૂરું પાડી તેમની ટીમને પ્રેરણાબળ પૂરું પાડતાં. તેઓ સફળતા અને નિષ્ફળતાને સમાન ત્રાજવે તોળતાં હતા.’

ઈસરો ચેરમેન ડૉ. કે. કસ્તુરીરંગન કલામને ટેકનોમેનેજર, એક પ્રેરણાદાયી નેતા તરીકે ગણાવે છે, કે જેમણે પોતાની ટૂંકડીના ઠરેક સહસ્યમાં પોતાની એક આગવી છાપ છોડી હતી. ‘મારા મતે ડૉ. એ. પી. જે. અબ્દુલ કલામ’માં શ્રી કસ્તુરીરંગન જણાવે છે કે કલામે SLV-3 ના ઉકયનને કેવી રીતે સફળ બનાવ્યું તેમાં જણાવે છે કે, ‘આ એક ખૂબ જ કઠિન અને અતિશય મહેનત માંગી લે તેવું કામ હતું. ડૉ. કલામ જેવા અપરણિત વ્યક્તિ, ઢિવસનો મોટાભાગનો સમય વર્કશોપમાં જ ગાળતા અને થિરુવરતપૂરમની હોટલના રૂમમાં ખૂબજ ઓછો સમય આરામમાં કાઢતા. તેઓ બાળકની જેમ ઉત્સાહથી તરવરતા હતા અને તેથી જ એક મહાન સંશોધક હતાં. તેઓને પોતાના હાથ ગંઠા થવાનો, હથોડીને પીંછી તરીકે વાપરવાનો, કોઈ વસ્તુ કેવી રીતે કામ કરે છે તે જોવા માટે તે વસ્તુ તોડી નાંખવાનો તથા જે અશક્ય કામમાંથી સૌ કોઈ હાથ ધોઈ નાંખે તે કામ શરૂ કરવાનો ડર ક્યારેય લાગતો નહતો.

ડૉ. એ. સીવાયાનું પિલ્લાઈ (ચીફ કન્ટ્રોલર, રીસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ, ડિફેન્સ રીસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓર્ગેનાઈઝેશન (DRDO)ના મત પ્રમાણે, ‘કલામની તાકાત એ જ હતી કે તેઓ ભવિષ્યનું વિચારી શકતા હતા. તેઓ મહાન વ્યક્તિ અને મહાન નેતા હતાં. જ્યારે કલામ કોઈ કાર્યને અમલમાં મૂકતા ત્યારે તેઓ આ કામમાં શું-શું ખોટું થઈ શકે તેવું આપણને પૂછતાં. તેઓ સમસ્યાવાળા વિસ્તારને ઓળખી શકતાં, વિવિધ સંભવિત ઘટનાઓ વિશે આગોતરૂ આયોજન

કરજીઅન એ પ્રમાણે કાર્ય કરતાં, જરૂરી પગલાં લેતાં.’ શ્રી પિલ્વાઈ કહે છે કે, ‘કલામે વ્યક્તિમાં રહેલી શક્તિનો ઉપયોગ કરીને ઘણાં નેતાઓ તૈયાર કર્યા છે.

શ્રી પેરુમલના મતે ‘કલામની સમસ્યાઓ પ્રત્યેની દીર્ઘદષ્ટિએ જ તેમને તેમાંથી ઉત્તમ પરિણામ મેળવવાની સમતા આપી. તેઓ કોઈપણ પ્રકારના સંકોચ વગર ગમે તે જાતિ અને ગમે તે સ્તરના લોકોને મળી શકતાં હતાં. જો કદાચ મશીન બોલી શકતું હોત તો તેઓ સીધા જ તેની સાથે વાત કરતા. આથી જ તેઓનું જીવન ખુલ્લી કિતાબ જેવું હતું. તેઓમાં કોઈજ દંભ, આડંબર ન હતો. ટી.આઈ.એફ.સી.ના એક્ઝીક્યુટીવ ડાયરેક્ટર શ્રી વાય. એસ. રાજનના જણાવ્યા અનુસાર, ‘કલામ સાહેબ એ જોવા આતુર હતાં કે મિસાઈલ એ દેશની સંરક્ષણ અને સલામતી પ્રણાલીનો એક ભાગ બને.’ એ ઈસરોમાં હતા ત્યારે પણ આના વિશેજ વિચારતાં અને રાજન સાહેબ તેમને મિસાઈલ પ્રોજેક્ટમાં આગળ વધવા પ્રોત્સાહન પૂરું પાડતાં.

જ્યારેશ્રી કલામ આઈ.જી.એમ.ડી.પી.ના વડા બન્યા ત્યારે ભારતને મજબૂત રાષ્ટ્ર બનાવવાનું તેમનું ધ્યેય સ્પષ્ટ થયું. એમના બે માનીતા અવલોકનોહતા : (1) Strength respect strength અને (2) Low aim is a crime.

તેઓ હંમેશા કહેતાં અત્યારના વિશ્વના કટોકટી ભર્યા સમયમાં માત્ર શક્તિ જ મહત્વની છે અને ટેકનોલોજી આપણને એ શક્તિ પૂરી પાડવાની સમતા આપે છે.

શ્રી રાજને જણાવ્યું કે, ‘કલામ પોતાના ટેકનોલોજીકલ વિજ્ઞાન ૨૦૨૦ માટે ખૂબજ તત્પર હતાં.’

તારાપુર એટનિક પાવર સ્ટેશનમાં તા.૧૦/૦૨/૨૦૦૧ના રોજ આપેલા વક્તવ્યમાં શ્રી કલામે જણાવ્યું કે, ‘તમારો ૧૦૦ મિલિયન લોકોના મગજને પ્રજ્જ્વલિત કરવાના છે, તમારે તમારા બાળકોને સ્વપ્ન જોતાં કરવાના છે, કારણ કે સ્વપ્નવિહિન કોઈ વિચાર હોતા નથી અને કોઈ વિચાર વગર કોઈ કાર્ય થતાં નથી.’

કલામ કેટલાં સફળતાથી હતાં તે જણાવતાં શ્રી નારાયણન કહે છે, ‘હું અને કલામ એકબીજાની ખૂબ નજીક હતાં અને એક વખત જ્યારે હું પેરિસમાં હતો ત્યારે મારે મારા નાના દીકરાને કારણે એક અંગત સમસ્યા ઊભી થઈ. કલામ ત્યારે યુ.એસ.થી પરત ફરી રહ્યાં હતાં. જ્યારે મેં તેમને મારા દીકરા વિશે જણાવ્યું ત્યારે તેમણે મને ચિંતા ન કરવા જણાવ્યું અને મારા દીકરાની કાળજી, સારસંભાળ તેમણે રાખી.’

ઈસરોના બીજા એક પૂર્વ સહકર્મચારી કલામ સાથેની પોતાની સ્મૃતિઓ વાગોળતાં કહે છે કે, ‘કલામનો સૌથી મોટોગુણ એ હતો કે જ્યારે તેઓ ઈસરોમાં પોતાના જુનિયરસ્ સાથે હોય ત્યારે તેઓ નિરામિમાની અને નિરાડબરી રહેતાં.’ તેઓ એક ખૂબ સારા શ્રોતા હતાં અને જ્યારે કોઈ તેમની પાસે પોતાની શંકાઓ, સમસ્યાઓ લઈને જાય તો વિના સંકોચે તેઓ કોઈને પણ મદદ કરવા હંમેશા તત્પર રહેતાં.

— સંકલન શ્રીમતી કૌષા એચ શાહ

Harsh Words Do Hurt!

Dr. APJ Kalam, our ex-president was a man of great substance who could etch his presence in the minds of young Indians. He knew the art of touching the hearts of kids through his interactions. Every time he met them, his only effort used to be to teach them some values of life. Apart from being a scientist, a technocrat, a missile man, he was a teacher to the core.

In this context, one recalls one of his childhood experiences which he once shared with the students while addressing a gathering.

He stated that when he was kid, his Mom cooked food for them. One night, in particular, when she had made dinner after a long hard day's work, Mom placed a plate of 'subzi' and extremely burnt roti in front of his Dad. Little Kalam waited if anyone noticed the burnt roti. His Dad just ate the roti without any complaint. Instead he kept on discussing how his day was at school. He remembered, hearing his Mom apologizing to his Dad for the burnt roti, but he could never forget what his Dad said, "Honey, I love burnt roti." Later that night, when he went to Dad to say 'Good night', he confirmed with his Dad if he really liked burnt roti. His father wrapped him in his arms and said, "Your Mom put in a long hard day at work today and she was really tired. Besides; a burnt roti never hurts anyone but HARSH WORDS DO!"

Compiled by **Mrs. Shrutika Pawad**

Poetic Expressions of young minds for Dr. Kalam

Indomitable Spirit

*He was a man of inspiration a man of courage & determination
A spirit who was a hope for his countrymen and beyond.
He ignited minds wherever he went He was a spirit a fire,
Making us believe in our wings of fire.
He was the Missile man, who led us to power.
A man in the highest office approachable to all
A teacher at heart he was loved by all
He lived as he died at his desk*

- Mousumi S. Dey (Std. XI, CBSE)

Dr. Kalam's Vision

*In the large blue sky
He was the one who endeavored to fly
In his first try he fell but he didn't cry
He failed but was not a failure, We get inspiration from his gesture
He tried again & again and finally he gained
Now success was on his way & he had many things to say
He taught us many lessons, for us he had 2020 vision.*
- Nisarg Dalal (Std. XI, CBSE)

Our Missile Man

*When I close my eyes I see you
Now when I open my eyes I miss you
You were a great person, you were a great teacher
In the flower our Rose is you
In the diamonds our Kohinoor is you
In the Universe our Sun is you we are the body our heart is you
You will always be in our hearts, India's Missile Man - Dr. Abdul Kalam.*
- Debagini T. Barik (Std. XI, CBSE)

Immortal Man

*Born in penury, he reined the country
His concurrence was so wide, no one dismissed his smile.
Born as a hawker died as a teacher
Truly said born poor does not poor, dying poor matters
He loved all unloved were few
His heart was a wide ocean, constantly that desired to learn.
The graveyard would be same as we all have but the grave would not be vain*
- Krupa Chinchpure (XI-B)

Kalam the Missile Man

*India's Super man, his birth was common, his death uncommon,
To study he sold newspapers, hard work got him in those newspapers,
Devoting his life to the country, he held the post of Presidency.
He ignited the young minds a plenty, for them he had the vision 2020.*
- Krupesh Kulabkar (Std. XI-A)

Self Made Man Kalam

*From the day he was born wore clothes that were torn
He had a mission and made his own vision
His destiny was high he had dreams to fly
At first his life didn't seem right but he made his own flight
He had his own style and had love for every child
Alone he walked for mile to be known as the man of missile*
- Harsh Modi (Std. XI, CBSE)

બાળકોના ઈન્ટેલિજન્ટ કવોશન્ટ (IQ) 'બુદ્ધિઆંક'ની સાથેસાથ ઈમોશનલ કવોશન્ટ (EQ) 'લાગણીનો આંક' પણ વધારવો જરૂરી

(ગુજરાત સમાચાર ઈલેક્ટ્રોનિક્સ કારગેઝ ૨૫/૦૮/૨૦૧૫, કારગેઝ ૦૧/૦૯/૨૦૧૫ અને કારગેઝ ૦૮/૦૯/૨૦૧૫ દરમિયાન 'સગરો' કોલમમાં થી વિલેટ કરી ભર હોય ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એકમેલ લિમિટેડ પુસ્તક 'ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ'નો સગરો ગ્રુપ દ્વારા દરેક લાભધારી બાળકને બુદ્ધિઆંક ૪૪૪૪થી સહી લાગણીનો આંક ૪૪૪૪ વધારવા ટેક-ટેક પ્રકારનો કવચ જોઈએ તે સુદર રહેતો આ લેખમાં ગ્રુપ દ્વારા જે લખાણ છે તે આ બાંહેધ લેખ લખાણ લિંગને વહેંચી નો લખાણ બાળકને કવચને કવચે જરૂર મદદદાય કરશે.)

લેખ - ૧ : લાગણીના આવેગને મેનેજ કરવાની કળા

સાચ-સચ કે મેચેમેટિક્સમાં સંતાનો કાચા પરે તો પેરેન્ટસ તુરત આ વિષયોનું ટયુશન રખાવી દે છે. આ બે સબજેક્ટસમાં સંતાન હોશિયાર થઈ જાય તો જીવનમાં એ આગળ વધીને સુખી થશે એવી સર્વ સામાન્ય સમજ થઈ પેરેન્ટસના મનમાં થર કરી ગઈ છે. પણ આ સમજ નથી એક પ્રકારની ગેરસમજ છે.

બાળકનો ઈન્ટેલિજન્ટ કવોશન્ટ (IQ) વધારવા પાછળ જ સઘનું ધ્યાન રાખતા શિક્ષિત માતા-પિતાએ ડેનિયલ ગોલમેનનું 'ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ' પુસ્તક વાંચવાની જરૂર છે. આ બેસ્ટ સેલર બુકમાં ડેનિયલે બે માર્ઈન્ડની વાત બધુ જ સરજતાથી સમજાવી છે. દરેક વ્યક્તિમાં બે માર્ઈન્ડ હોય છે. એક ઈમોશનલ માર્ઈન્ડ જે આપણા સંજોગોને, આપણી પરિસ્થિતિને કિલ કરે છે, મહેસુસ કરે છે અને બીજું રેશનલ માર્ઈન્ડ જે તર્ક કરે છે, લોજિકલિ વિચારે છે.

'ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ'એ ખુબ સુંદર સબજેક્ટ છે. જે પેરેન્ટસ પોતાના સંતાનોનો સમતોલ અને સર્વાંગી વિકાસ ઈચ્છતા હોય. તેમણે તો ડેનિયલના પુસ્તકની વાતોને પુરેપુરી ગળે ઉતારી પોતાના સંતાનોના IQ કરતાં EQ (ઈમોશનલ કવોશન્ટ) વધારવા માટે ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ. અમેરિકાની થઈ શાળાઓમાં બાળકોને આ વિષયનું જ્ઞાન અપાય છે.

આ ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ એટલે શું? થરમાં કે ઓકિસમાં, શાળા કે યુનિવર્સિટીમાં પાર્ટીમાં કે અન્ય સામાજિક પ્રસંગોમાં રસ્તે ચાલતા અથવા ડ્રાઈવિંગ કરતી વેળા રોજંદા જીવનમાં કેટલીય એવી નાની મોટી થટનાઓ બનતી રહે છે, તે વખતે જો તમારામાં યોગ્ય 'ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ' ન હોય તો ઉતાવળમાં અને આવેશમાં આવીને તમે એવો ગલત નિર્ણય લઈ બેસો કે જેના માટે તમને થઈ લાંબો સમય પસ્તાવાનો વારો આવે, તમને નુકશાન થાય અને ત્યારે તમને મનમાં ખટકોરડી જાય કે તે વેળા આવું ન કર્યું હોય તો સારું હતું.

ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સની વ્યાખ્યા સમજતા પહેલા એક નાનો દાખલો જોઈએ જે કદાચ તમારા જીવનમાં પણ, વતે ઓછું અંશે તમે અનુભવ્યો હશે.

તમે તમારી કારમાં ઓકિસ જઈ રહ્યાં છો એ વખતે પાછળથી કોઈ વારંવાર કક્કશ હોને મારીને સાર્ઈડ માગ્યા કરે છે, પાછળવાળાને સાર્ઈડ આપવાનું તમે સહાનુભૂતિપૂર્વક વિચારો છો ખરો, પણ આગળના ટ્રાફિકના લીધે પેલાને સાર્ઈડ આપવામાં તમને થોડીવાર લાગે છે, એટલે એ મદાશય રોંગ સાર્ઈડથી તેમની કાર આગળ કાઢતી વખતે તમારી સામે ક્રોધિત થઈને કરડી નજર નાંખે છે, આ સજ તમારા માટે બધુ જ અગત્યની છે, ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સમાં તમે જો થોડા કાચા હશો તો તમે પણ વળતા એવા જ રોષથી કરડી દ્રષ્ટિએ એની તરફ જોતા જોતા તમારા મોઢામાંથી બેચાર અપશબ્દોનો મારો ચલાવી દેશો, તમને કદાચ બેવડો ગુસ્સો ચઢે તો તમે વધુ સ્પીડમાં કાર હંકારી પેલાને ઓવરટેક કરી એની કાર સામે તમારી કાર આડી ખડી કરી દઈ પેલાને ખુલ્લી ચેલેન્જ પણ આપશો.

પાછળવાળાએ વારંવાર હોને માથા, રોંગ સાર્ઈડથી તમને ઓવરટેક કર્યા એટલું જ નહીં, વધારામાં તમારી સામે ક્રોધ ભર્યા વિકૃત ભાવથી નજર નાંખી એટલે તમારો અહમ થવાયો, તમારી લાગણી હર્ટ થઈ, રસ્તા વચ્ચે આ રીતે તમારું અપમાન થવાની લાગણીથી તમને બેહદ ગુસ્સો ચઢ્યો અને સરવાળે એ નાજુક પણ ઈમોશનના પ્રચંડ દબાણ હેઠળ તમે પેલાને ઓવરટેક કરી તમારી કાર રોડ વચ્ચે આડી મુકી દીધી.

દવે, એનો અંજામ જુઓ, પેલો એની કારમાંથી નીચે ઉતરશે, તમારું મગજ તો સો ડિગ્રીએ તપેલું જ છે. એટલે તમે પણ નહીં બોલવાના બે ચાર અભદ્ર શબ્દો બોલતા બોલતા સામાવાળાને ફટકારવાના ગુરૂસા ભર્યા મુઠમાં એના તરફ દોડી જશો.

બંને જણ રોડ પરની અન્ય કારમાં બેઠેલી સ્ત્રીઓ અને બાળકોનો ખ્યાલ રાખ્યા વિના ઘાંટા પાડીને અપશબ્દોનો મારો ચલાવશે, કદાચ સામસામે બેચાર લાકાં પણ ઝીકાઈ જશે.

ટ્રાફિક જામ થવાથી ટોળું ભેગું થઈ જશે. પોલીસ પણ દોડી આવશે, બધા તમને બંનેને અલગ કરી સમજાવવાની કોશિશ કરશે. તમારા બેમાંથી એકાદ પણ વળી ઘાંટો પાડીને બધાને સંભળાવવા એવું કહેશે કે ‘તમને ખબર છે કે કોણ છું?’

આ બધી બબાલના અંતે મામલો થાળે પડશે. લોકોની સમજાવટથી તમે પેલાને જતો કરી દેશો. આટલીવારમાં અડધો કલાક વીતી ગયો. ઝથડો પત્યો ને તમે તમારી કારમાં બેસવા જાવ ત્યાં બીજો આઘાત તમારા માથે ત્રાટકવાની રાહ જોતો બેઠો હોય છે. પેલાને પાઠ ભણાવી દેવાના ગુરૂસામાં તમે જ્યારે કારમાંથી ઉતરીને એના તરફ દોડ્યા તે વેળા તમને ખ્યાલ નથી રહેતો કે કારમાં બીજુ કોઈ નથી, તો લાવ, હું કાર લોક કરીને જાઉં.

તમારી કહેવાતી મોટાઈ દેખાડવાની કે પેલાને ખો ભુલાવી દેવાની વ્હાયમાં કારને લોક માર્યા વગર તમે દોડ્યા, ટોળું ભેગું થયું અને એ દરમિયાન તમારી કારની પાછલી સીટમાં મુકેલું તમારું અડધા લાખનું લેપટોપ ગુમ થઈ જાય છે.

લેપટોપ ભલે ગયું, પણ તમને ચિંતા કમ્પ્યુટરમાં તમે સ્ટોર કરેલા કિંમતી ‘ડેટા’ની છે. આ બધી વ્હાયમાં તમને ઓકિસે પહોંચવામાં મોડું થશે, આખો દિવસ તમારા મુઠ અપસેટ રહેશે, સામેવાળો પેલો તો નફિકરો થઈ બિંદાસ્ત રીતે ચાલતો થઈ ગયો અને અહીં રસ્તા વચ્ચે તમે પસ્તાઈને વિચારશો કે, મારે આટલો ગુરૂસો કરવાની શી જરૂર હતી ?

શાંત ચિત્તે તમે વિચારો કે તમે શું મેળવ્યું અને શું ગુમાવ્યું ? આની સામે ‘ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ’માં હોશિયાર એવી કોઈ વ્યક્તિઓ પ્રતિભાવ તમે જુઓ.

લાગણીના ઉભરાની નાજુક સણે મનની લાગણીઓ પર પોતાનો પુરો કાબૂ ધરાવનાર માણસ એવું વિચાર શો કે, આગળ વધારે ટ્રાફિક દેખાય છે. છતાં પાછળવાળો વારંવાર હોર્ન માર્યા કરે છે, એનો અર્થ એ પણ છે કે કદાચ એને બહુ અર્જન્ટ કામે પહોંચવાની ઉતાવળ હશે અથવા તો એનું કોઈ નજીકનું પ્રેમાળ સ્વજન ગંભીર બીમાર હશે, તમે હળવા હૈયે એવો પણ તર્ક લગાવી શકો કે પાછળવાળો આજે એની ધરવાળી સાથે ઝથડો કરીને ઘેરથી નીકળ્યો હશે એટલે એના તપી ગયેલા મગજના લીધે એ વિના કશું વિચાર્યું હોર્ન માર્યા કરે છે.

આવું વિચારીને હાઈ ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સવાળી વ્યક્તિ પેલાને આગળ જવાનો માર્ગ મોકળો કરી આપશે એટલું જ નહીં, પેલાની કરડી નજર સામે હળવું રમતિયાળ સ્મિત રેલાવી સામેવાળાનો ગુરૂસો શાંત પાડવાની શુભ વેષ્ટા કરશે. આમ થશે એટલે સામેવાળાના તપેલા મગજ પર જાણે ઠંડા પાણીનો છંટકાવ થશે, એય વિચાર કરતો થઈ જશે કે આ ભાઈ તો બહુ સજ્જન લાગે છે યાર, મારે એની સામે ગુરૂસા ભરી નજરે નહોતું જોવું જોઈતું, પરિસ્થિતિમાં કદાચ યુ-ટર્ન આવી જાય અને પેલો માણસ તમને સામેથી સોરી કહી, હળવુ દસીને જતો પણ રહે.

આમ કરવાથી મોટી બબાલ થતી અટકી, તમારું લેપટોપ ચોરાતુ અટક્યું અને તમે ઓકિસે સમયસર પહોંચી ગયાં હોત અને આખો દિવસ મુઠ ખરાબ રહેવાની નોખત ન આવત.

નાની-નાની વાતમાં જો તમારો અહમ કે કહેવાતુ સ્વમાન ધવાતુ હોય તો બે મિનિટ થોભો અને મગજના તમારા કમ્પ્યુટરમાં એક વાત સ્પષ્ટ રીતે નોંધી રાખો કે એ તમારું સ્વમાન નહીં, કિંતુ અભિમાન છે. દર વખતે વાતે વાતે અને નજીવી બાબતમાં જો તમારી લાગણીને ઠંડા પહોંચ્યા કરતી હોય તો તમારી એ ‘બીમારી લાગણી’નો ઈલાજ કરવો જ રહ્યો અને એ ઈલાજ એટલે ‘ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ’ વધારવાનું શિક્ષણ લેવાનું કેવળ એકલા હાઈ IQ થી જીવન નથી જીવવાતુ, જીવનમાં સુમેળ, શાંતિ અને રિયલ હેપ્પીનેસ માટે ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સની વધારે જરૂર છે.

તમને બહુ ગુરૂસો ચડે ત્યારે મહાન ચિંતક એરિસ્ટોટલનું એક સોનેરી વાક્ય યાદ કરવા જેવું છે. “કોઈપણ વ્યક્તિ

ગુસ્સે થઈ શકે છે - એ સરળ છે, પરંતુ યોગ્ય વ્યક્તિ સાથે, યોગ્ય પ્રમાણમાં, યોગ્ય સમયે, યોગ્ય હેતુસર અને યોગ્ય રીતે ગુસ્સે થવાનું સહેલું નથી.”

સરળ ભાષામાં કહીએ તો ‘ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ’ એટલે તમારા મનમાં ઉઠતી લાગણીના તરંગોને સારી રીતે ‘મેનેજ’ કરવા અને સામી વ્યક્તિની લાગણી ઓળખીને સુમેળ ભરી રીતે તેની સાથે વ્યવહાર કરવાની હોશિયારી, આ પ્રકારની આવડત જો તમે તમારામાં વિકસાવી શકો તો સુખને તમારે શોધવા નહીં જવું પડે, તમારી આસપાસ સુખનો સાગર સદાય લેહરાતો રહેશે.

લેખ - ૨ : ઈમોશનલ અને રેશનલ માર્બલની કથમકથ

ગુસ્સો, અર્થકાર, માન-અપમાન કે પરિવારની આબરુના રૂઢિગત ખોટા ખ્યાલ, પૂર્વગ્રહ, પક્ષપાત, તિરસ્કાર, ઘુસા, ઈર્ષા, વાસના તેમજ વેરવૃત્તિની વિકૃત લાગણીનો ઝિંસક આવેગ માણસ પાસે ન કરાવવાના કામ કરાવે છે. આ બધી નકરી નકારાત્મક લાગણીઓના બેકામ આવેગની નાજુક ભણે માણસ ભાન ગુમાવી દે છે અને ન કરવાનું કૃત્ય કરી બેસે છે.

એ બે-પાંચ મિનિટ માટે માણસ જાણે તેની વિચારશક્તિ ગુમાવી બેસે છે, ભૌતિક આવેગનો એ ઊભરો શાંત પડી ગયા પછી માણસ સભાન થાય ત્યારે એને ખ્યાલ આવે છે કે તે શું કરી બેઠો છે, પણ પછી ભાન આવે તેનો કોઈ જ અર્થ સરતો નથી એ બે-પાંચ ભણે તો ન થવાનું થઈ ચૂક્યું હોય છે.

આવું થવા પાછળનું કારણ શું? આનું કારણ આપણા સૌમાં રહેલા બે માર્ઈન્ડ, બે મન છે. એક ઈમોશનલ માર્ઈન્ડ અને બીજું છે રેશનલ માર્ઈન્ડ, ‘ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ’ નામના તેમના પુસ્તકમાં ડેનિયલ ગોલ્ડમેન લખે છે કે કુદરતે આપણને દરેકને બે મન આપ્યા છે. એક જે વિચારે છે તે અને બીજું જે અનુભૂતિ કરી છે, ફિલ કરે છે તે.

જીવનની કોઈપણ ઘટના કે ગમે તે પરિસ્થિતિને જોવાની, જાણવાની અને સમજવાની તેમજ સમજાવે તેનું વિશ્લેષણ કરવાની આ બંને માર્ઈન્ડની રીત તદન ભિન્ન છે. વાસ્તવિકતા એ છે કે આ બંને માર્ઈન્ડના પરસ્પર ઈન્ટરેક્શનથી અર્થાત સંકલનથી આપણું ભાવજગત સર્જાય છે. વ્યક્તિએ વ્યક્તિએ આ મનોજગત અલગ હોય છે. એટલું જ નહીં કુદરતે માનવીના મનની રચના એવી કરી છે કે સમય સમયે માણસનું આ ભાવજગત પરિવર્તન પામતું રહે છે.

આ ઈમોશનલ માર્ઈન્ડ અને રેશનલ માર્ઈન્ડનું જે દિભાજન છે, તેને સામાન્ય રીતે આપણે હાર્ટ (હિલ) અને હેન્ડ (દિ માગ)માં વિભાજીત કરીએ છીએ. હિલથી એટલે કે હૃદયથી વિચારવું એટલે ઈમોશનલ વિચારવું અને રેશનલ થિન્કિંગ એટલે દિ માગથી વિચારવું.

ન્યુયોર્ક ટાઈમ્સની બેસ્ટ સેલર બુક ‘ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ’ના લેખક ડેનિયલનો મત એવો છે કે સકળ જીવનમાં ઈન્ટેલિજન્ટ કવોટાન્ટ (આઈ.ક્યુ - બુટિઆંક) કરતા ઈમોશનલ કવોટાન્ટનું (ઈ.ક્યુ - લાગણી આંક) મહત્વ વધુ છે. મેચેમેટિકસની પરિભાષામાં લખવું હોય તો E.Q. > I.Q. એમ લખી શકાય.

ડેનિયલ તો ત્યાં સુધી કહે છે કે જીવનમાં કોઈપણ બાબતે નિર્ણય લેવામાં અથવા તો કોઈ પ્રશ્નો વિચારવામાં કે કોઈપણ ક્ષેત્રે પ્રગતિમાં માણસના આઈ.ક્યુ. કરતા તેના મનો વિશ્વમાં વહેતા લાગણીના તરંગો વધારે અગત્યની ભૂમિકા ભજવે છે. સકળતાનું રહસ્ય તમને શાળા કે કોલેજમાં નહીં શીખવા મળે. જીવનમાં બધું વધારે મહત્વ નથી ઊંચા IQ નું કે નથી બિઝનેસ સ્કૂલની ડિગ્રીનું, ટેનિકલ જ્ઞાન કે વર્ષોનો અનુભવ પણ એટલો મહત્વનો નથી. નોકરી - વ્યવસાયમાં પ્રગતિ માટે જો કોઈ એક પરિબળ સૌથી વધુ મહત્વનું હોય તો એ છે ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ.

તમારા સંતાનોનું ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ વધારવા માટે તમારે સંતાનોને ઈમોશનલ લિટરેટ કરવા પડે અર્થાત સંતાનોની ઈમોશનલ લિટરેસી (લાગણીની સાક્ષરતા) વધારવી પડે.

ઈમોશનલ લિટરેટ હોવું એટલે તમારી લાગણીઓ, તમારી સંવેદના કે ભાવનાઓના આવેગને શાંતચિત્તે સમતોલ રીતે ‘મેનેજ’ કરવાની તમારી ક્ષમતા. ઈમોશનલ લિટરેટ હોઈ ઈન્ટેલિજન્ટ લોકો કેવળ પોતાની લાગણીઓ જ નહીં પરંતુ તેમની સાથે સંકળાયેલા લોકોની લાગણી પારખી જઈને, એ લાગણીનો પણ સાનુકૂળ પ્રતિભાવ આપી શકે છે.

અમેરિકાની કેટલીક શાળાઓમાં શાળા સમય બાદ વિદ્યાર્થીઓને ઈમોશનલ લિટરસીનું (લાગણીનું સાસરતા) ખાસ શિષણ અપાય છે. આ શિષણ એટલે મનમાં ઉઠતા હકારાત્મક કે નકારાત્મક લાગણીના પ્રવાહોને યોગ્ય તથા સાચી દિશામાં વાળી લાગણીના આલેશને નિયંત્રણમાં રાખવાનું શિષણ.

આજના ઝડપી અને તીવ્ર સ્પર્ધાત્મક યુગમાં, લાગણીઓ 'મેનેજ' કરવાનું મુશ્કેલ બની રહ્યું છે. બાળપણથી જ સમસ્યાઓ મોં ઝાડીને ઊભી થઈ જાય છે. બાળકો સામેનો સૌથી મોટો પ્રશ્ન પરીક્ષામાં વધુમાં વધુ ટકા લાવવાનો છે. બીજી સમસ્યા એ હોઈ શકે કે, સ્કૂલમાં સાથે ભણતા મિત્રો જો વધારે પૈસાદાર હોય તો તેમની જીવનશૈલી કરતા પ્રમાણમાં પોતાની ઉતરતી જીવનશૈલીના કારણે મનમાં સતત અભાવની લાગણી, કે લઘુતા અંધિની પીડા તેના બળ માનસને કોરતી રહે છે. આવા નાજુક તબક્કે મનમાં ઉઠતી સંવેદનાઓ મેનેજ કરવાનું બાળક માટે અઘરું થઈ પડે છે.

ભણ્યા પછી જોબ મેળવવી અને એ જોબ ટકાવી રાખવી, કેરિયરમાં પ્રગતિ કરવી તેમજ જીવન જરૂરી ચીજોના બેશમ ભાવ વધાર વચ્ચે આધુનિક જીવનધોરણ ટકાવી રાખવા જેવી સંખ્યાબંધ સમસ્યાઓ વચ્ચે આજના યુવાન-યુવતીઓ એટલા ભીંસાઈ રહ્યા છે કે રોજીંદ જીવનની નની-મોટી ઘટનાઓમાં મનની લાગણીઓના આલેશને મેનેજ કરવાનું મહામુશ્કેલ બની ગયું છે.

આનું મુખ્ય કારણ એ છે કે શાળા-કોલેજોમાં લાગણીઓના મેનેજમેન્ટનો વિષય શીખવાડાતો નથી. એટલે યુવાન જ્યારે ભણીને નોકરી-વ્યવસાય અને સંસાર જીવનમાં ડગ મુકે છે ત્યારે એની ઈમોશનલ લિટરસીનું સ્તર આવશ્યકતા જેટલું ઊંચું નથી હોતું.

ડેનિઅલ ગોલમેને 'ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ' પુસ્તકમાં અમેરિકન સ્કૂલના કિશોર વયના ત્રણ મિત્રોની એક કડ્ડા ઘટના આલેખી છે.

અમેરિકાના બ્રુક્લીન શહેરની થોમસ જેફરસન સ્કૂલમાં ઈયાન મુર્રે, ટાયરોન સિન્ક્લર અને ખલીલ સપ્ટર નામના ત્રણ મિત્રો ભણતા હતા. એક દિવસ ઈયાન અને ટાયરોનને ખલીલ સાથે કોઈક બાબતે ઘેડી બોલાવાતી થઈ. એકતરફ બે અને બીજી બાજુ ખલીલ એકલો ત્રણેની મિત્રતા તુટી તે પછી રોજ કોઈને કોઈ વાતે પોલા બે મિત્રો ખલીલને પજવવાની ને તેની સાથે ટપલીદાવ કરવાની તક છોડતા નહોતા.

ખલીલને હવે તેના બે જુના મિત્રોનો મનમાં ઝૂલણી ગયો સ્કૂલમાં સતત તે બધા અંધિની પીડાવા માંડ્યો. રોજના આ ડરથી ત્રાસેલા ખલીલના દિમાગમાં એક દિવસ હિંસક ઝનૂન સવાર થઈ ગયું. રોજની આ પજવણીમાંથી છુટવાનો તેણે પોતે જ થાતક રસ્તો વિચારી કાઢ્યો. ઘરના કબાટમાં પડી રહેલી પિતાની રિવોલ્વર એક દિવસ સ્કૂલમાં જતા પહેલા તેણે દફતરમાં મુકી દીધી અને સ્કૂલના દરવાજા પાસે એક બાજુ ખૂણામાં જઈને ઊભો રહ્યો. પોલા બે જુના મિત્રો જેવા સ્કૂલના દરવાજામાં પ્રવેશ્યા કે તુરંત જ તેણે દફતરમાં સંતાડી રાખેલી રિવોલ્વર બહાર કાઢીને ઈયાન તથા ટાયરોન નજીક જઈ ઘડાઘડ શયરિંગ કરી બંનેને ત્યાં જ ડાળી દીધા.

શાળામાં ભણતા ટીનએજર્સ પતનના માર્ગે કેવા લપસી પડે છે, તેનો વડોદરાની એક સ્ટાન્ડર્ડ ગણાતી શાળામાં ભણતી કિશોરીનો કિસ્સો પણ અત્યંત ચોંકાવનારો છે.

વડોદરાની એક જાણીતી સ્કૂલના દસમા ધોરણની સારા અને શિક્ષિત પરિવારની એક વિદ્યાર્થીનીએ તેના બોયફ્રેન્ડના કહેવાથી પોતાના ખુદના ઘરમાંથી રોકડા પાંચ લાખ અને સોનાની બે બંગડીઓ ચોરીને બોયફ્રેન્ડને આપી દીધી હતી. ત્રણેક મહિના અગાઉ આ કિસ્સો વડોદરા પોલીસમાં નોંધાતા વાલીઓ પણ ચોંકી ઉઠ્યા હતા.

અમેરિકામાં '૭૦ અને '૮૦ના દાયકાની સરખામણીમાં '૯૦ના દાયકામાં હિંસક ગુનાઓ માટે સૌથી વધુ ટીનએજ બાળકોની ધરપકડ જારી હતી. અગાઉના બે દાયકા કરતા '૯૦ ના દશકામાં ટીનએજ દ્વારા બળાત્કારના કિસ્સા ડબલ થઈ ગયા હતા. ૧૯૯૩ થી ૧૯૯૭ ના પાંચ વર્ષ દરમિયાન અમેરિકામાં ટીનએજ છોકરીઓ સગામાં થવાના કિસ્સામાં દર વર્ષે સતત વધારો નોંધાયો હતો. ૧૦ થી ૧૪ વર્ષની કિશોરીઓ દેખાદેખીમાં કે બોયફ્રેન્ડના દબાણથી 'સેક્સના રસ્તે' આગળ વધી જતા સગામાંના કિસ્સા વધી ગયા હતા. ટીનએજ છોકરી પ્રેગનન્ટ બને અને પછી તેને પ્રસુતિ થાય એટલે

એવું કેવાય કે 'બેબીને ત્યાં બેબી' નો જન્મ થયો. બેબીને ત્યાં બેબી જન્મવાની આ પ્રકારની ઘટનાઓએ ખુદ અમેરિકન સમાજને ચોંકાવી દીધો હતો.

લેખ - ૩ : લાગણીઓ લાગણીઓ કાઢીમાં રાખવાની સમતા ઘટી રહી છે

લાગણીઓ અને ખાસ કરીને ગુસ્સો તિરસ્કાર, વેરવૃત્તિ, ઘુણા કે ઈર્ષ્યા તેમજ કસમયની વાસના વૃત્તિ જેવી નેગેટિવ ઈમોશન્સ જીવનપથ પરના મોટા ભ્રમ્મ જેવી છે. સહેજ પણ ગાફેલ રહ્યા તો સીધા-સાદાને સરળ જીવનશૈલી પરથી ગબડ્યા જ સમજો.

દીનએજ અને યંગ સંતાનોના માતા-પિતાએ એક વાત ભારપૂર્વક નોંધી રાખવી પડશે કે કાચી ઈમરના સંતાનોના મનોજીવનમાં સકારાત્મક અને નકારાત્મક એમ બંને પ્રકારની લાગણીઓના આવેગો ઉછાળા મારતા હોય છે, જે પૈકી નેગેટિવ ઈમોશન પર કબજા રાખવાની આવડત સંતાનોમાં કેળવાય એ માટે મમ્મી-ડેડીએ જ કાળજી રાખવી પડશે. આપણી શાળા-કોલેજોમાં હજી 'ઈમોશનલ લિટરસી' નું શિક્ષણ આપવાની કોઈ વ્યવસ્થા નથી, કે કોઈ આ બાબતે ગંભીરતાથી વિચારતું સુધ્ધાં નથી.

અમેરિકાની કેટલીક શાળાઓમાં શાળા સમય બાદ વિદ્યાર્થીઓને ઈમોશનલ લિટરસીનું શિક્ષણ અપાય છે. જ્યારે કેટલીક શાળાઓમાં અઠવાડિયે એક દિવસ વિદ્યાર્થીઓને તેમના ઈમોશનલ માઈન્ડ ઉઠતા ઈમોશનના આવેગોને કબજામાં કરી રીતે રાખવા તેની ટેકનિક શીખવાડાય છે.

દરેક માણસને કુદરતે બે માઈન્ડ આપ્યા છે. માણસના આ બંને માઈન્ડ - ઈમોશનલ અને રેશનલ - મોટાભાગે સુમેળતાથી કાર્ય કરે છે. આ બે માઈન્ડ વચ્ચે સામાન્ય રીતે સમતુલા જળવાયેલી રહે છે. સંવેદનાથી સતત ભીંજાયેલું રહેતું ઈમોશનલ માઈન્ડ લાગણીથી વિચારીને એ મુજબ કરવા માટે રેશનલ માઈન્ડને સૂચન કરે છે, તો બીજા બાજુ રેશનલ માઈન્ડ તર્કથી, લોજિકથી, વ્યવહારિક રીતે બધા પાસાનો વાસ્તવિક દ્રષ્ટિએ વિચાર કરીને નિર્ણય લે છે.

ક્યારેક બને છે એવું કે આ રેશનલ માઈન્ડ, ઈમોશનલ માઈન્ડની સૂચનાને સમૂળગી બાજુએ હડસેલી દઈને પોતાનો તર્કલડાવી જુઓ જ નિર્ણય લે છે. તો ક્યારેક વળી આનાથી તદ્દન ઉલ્ટુ જ બને છે. રેશનલ માઈન્ડ અચાનક સામે આવી પડેલી કોઈ અસાધારણ પરિસ્થિતિનો વિચાર કરી કોઈ યોગ્ય નિર્ણય પર આવે તે પહેલા તો લાગણીના આવેગમાં તણાયેલું ઈમોશનલ માઈન્ડ સપ્તાર્ધમાં જ નિર્ણય લઈને તેનો અમલ કરવાની સૂચના પણ બ્રેઈનની નર્વસ સિસ્ટમમાં (મગજના ચેતાતંત્રમાં) વહેતી કરી દે છે. આવી નાજુક સણે કોઈ દીનેજર કે યંગસ્ટર ક્યારેક એવું કરી બેસે છે કે એ પછી તેના પસ્તાવાનો પાર નથી રહેતો. ક્યારેક તમારા જ ફેન્ડ સર્કલમાં તમે કોઈને એવું બોલતા સાંભળ્યો હશે કે, 'થાર એ દિવસે મારાથી જે કંઈ થઈ ગયું, એ મારી મોટી ભૂલ જ હતી, તું કદાચ નહીં માને, પણ ખુદ મને પોતાને હજી આજેય ખબર નથી પડતી કે એ દિવસે મારાથી એવું કેમ થઈ ગયું.'

આવી કપરી સણે પૂરેપૂરા કોન્સાયસ (સભાન) રહેવામાં તમે નિષ્ફળ નીવડો તો તમે ચોક્કસપણે ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સમાં કાચો છો. મોટાભાગે ઈમોશનલ અને રેશનલ માઈન્ડ સંકલનથી જ વર્તે છે, પરંતુ જીવનમાં ક્યારેક એવા સંજોગો આવી પડે છે કે બેમાંથી એક માઈન્ડ આવેશના અતિરેકમાં ઉતાવળે નિર્ણય લઈ લે છે તે ઘડીએ માણસ ન કરવાનું કરી બેસે છે.

અલબત્ત દરેક જણે એક પાયાની વાત સતત સ્મૃતિપટ્ટે નોંધી રાખવાની જરૂર છે કે આપણા વિચારોમાં લાગણીની ભીનશ જેટલી આવશ્યક છે, એટલી જ આવશ્યકતા લાગણીના આવેગ વેળા તર્કથી અતિ વ્યવહારિક રીતે વિચારવની અનિવાર્યતા પણ છે.

લાગણીઓના પ્રવાહને નિયંત્રિત રાખવાની આજના યુગમાં જેટલી જરૂરિયાત છે એટલી જરૂરિયાત આજ પહેલા ક્યારેય વર્તાઈ નથી. સમય એવો આવી ગયો છે કે આઠમા કે દસમા ધોરણની પરીક્ષામાં ઓછા ટકા આવવાની કે ના પાસ થવાની બીક માત્ર થી કિશોર વયના છોકરા-છોકરીઓ હતાશ થઈ આપઘાત કરી બેસે છે. ક્યારેક વળી કારકિર્દીની ચિંતામાં કે ગલફેન્ડ સાથેના નજીવા અણબનાવમાં કોઈ આશાસ્પદ યુવાન મગજ પરનો

કાબુ ગુમાવીને ન કરવાનું કરી બેસે છે.

લાગણીઓના આવેગમાં માણસ શા માટે ન કરવાનું કૃત્ય કરી બેસે છે ? સામાન્ય સંજોગોમાં સંસ્કારી અને શાશ્વતરીકેની છાપવાળો માણસ પણ ક્યારેક ગુસ્સાના ઉર્કરાટમાં શા માટે ન બોલવાના કડવા વેશ કે અભદ્ર શબ્દો બોલી નાંખે છે ? વેરવૃત્તિ કે ઈર્ષ્યાની આગની જ્વલનમાં માણસ સારાસારનો વિવેકવિશ્વરે પાડીને શા માટે ગમે તેની સાથે જ્વડી પડે છે ?

બારમા ધોરણમાં નાપાસ થાય કે ઓછા ટકા આવવાથી ઈચ્છિત કોલેજમાં એડમિશન નહીં મળવાની આરાંક માત્રથી જાણે જીવનમાં હવે કશું જ બાકી બચ્યું નથી અને પ્રગતિના તમામ દ્વાર બંધ થઈ ગયા છે, એવું માનીને ક્યારેક યંગ છોકરા-છોકરીઓ શા માટે આપઘાત કરે છે ? આ સઘળા સવાલોનો જવાબ એક જ છે - ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સની ઉણપ.

ડેનિયલ અમેરિકામાં સાતથી સોળ વર્ષના બાળકોના થયેલા સર્વેના આધારે નોંધ્યું છે કે અમેરિકન બાળકોની 'ઈમોશનલ કોમ્પિટન્સ' (લાગણીઓ મેનેજ કરવાની સમતા) ઘટતી ગઈ છે. '૭૦ અને '૮૦ના દશકા દરમિયાન શાળામાં ભણતા બાળકોના વાલીઓ અને શિક્ષકો સાથે થયેલી પ્રશ્નોત્તરી પરથી એ નિષ્કર્ષનીકળ્યો હતો કે લાગણીના મેનેજમેન્ટની સમતા બાળકોમાં એકધારી ઘટી રહી છે. બાળકોમાં ડિપ્રેશન અને એન્ઝાઈટની માત્રા વધી રહી છે. બાળકોમાં એટેન્શન અને થિન્કિંગ પ્રોબ્લેમ્સમાં પણ વધારો થઈ રહ્યો છે. ઘણા બાળકોમાં એક્સિસિવનેસનું પ્રમાણ વધી ગયું છે. લેખકના મતે આધુનિક જીવનશૈલીની કિંમત બાળકો ચુકવી રહ્યા છે. કેવળ અમેરિકામાં જ નહીં વિશ્વના અન્ય દેશોના બાળકો પણ એકલતા, અસ્થુષ્પ, હતાશા, ભણવામાં પાછળ નરહી જવાય તેની ચિંતા અને સ્ટ્રેસ-પ્રેમની ભૂખથી પીડાઈ રહ્યા છે.

ઝીસના મહાન ચિંતક સોક્રેટિસે કહ્યું છે કે, 'નો ધાયસેલ્ફ' તમારી જાતને, સ્વને ઓળખો તમારા જીવનને તમારી જાતને તમારા વ્યક્તિત્વને સુધારવાની આ સૌથી શ્રેષ્ઠ સોનેરી સલાહ છે. ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સના પાયામાં આ જ વાત છે કે તમારામાં પ્રોગ્રેસિવ કે નેગેટિવ ફિલીંગ્સના આવેગો ઉઠે તે જ સમયે તમારે ઈમોશનના આવેગ પ્રત્યે સભાન અને સતર્ક થઈ જવું. મનમાં કોઈ પ્રત્યે ગુસ્સો કે વૈમનસ્થની લાગણીનો ઉભરો ઉઠે તે જ ઘડીએ સાક્ષીભાવે મનને કંટાળો કે છે, મારા કોથિત મન, તું આ શું વિચારે છે ? આતું વિચારતું તારા માટે યોગ્ય છે ?

અમેરિકાની યેલ યુનિવર્સિટીના પ્રોફેસર અને ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ પર ઊંડાણપૂર્વક રિસર્ચ કરનાર પીટર સાલોવે અને જહોન ડી માયેરે ૧૯૯૦માં સૌ પ્રથમવાર 'ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ' શબ્દ પ્રયોગ કર્યો.

ડેનિયલ ગોલમેને 'ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ'ને જુદા જુદા પાંચ વિભાગોમાં વહેંચી છે. (૧) તમારી પોતાની ઈમોશનલ નસની જાણકારી, (૨) તમારી ઈમોશનલ મેનેજ કરવાની આવડત, (૩) તમારી જાતને પ્રોત્સાહિત કરવી, (૪) બીજા લોકોની ઈમોશનલ નસને ઓળખવી અને સમજવી તેમજ (૫) સંબંધો સાચવવા અને સંબંધો કેળવવા, ટૂંકમાં સંબંધો મેનેજ કરવા.

વિખ્યાત સાયકોલોજિસ્ટ અને રિલેશનશીપ એક્સપર્ટ ડૉ. જહોન ગોટમેન કહે છે, 'આપણા જીવનમાં ઈમોશનલ (લાગણીઓ) કેવી અસર કરે છે, તે વિશે છેલ્લા એકાદ દશકા દરમિયાન મનોવૈજ્ઞાનિકો અને મનોચિકિત્સકોએ ઘણા સંશોધન કર્યા છે. સંશોધકો એ નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે પારિવારિક સંબંધો સહિત જીવનના તમામ ક્ષેત્રે સફળતા અને સુખ મેળવવું હોય તો તમારા IQ કરતા તમારામાં સંવેદના કે લાગણીઓ પ્રતિની સજાગતા કેટલી છે અને તમે તમારી તથા અન્યોની ફિલીંગ્સ કઈ રીતે મેનેજ કરો છો તેના પર સુખ - સફળતાનો આધાર રહેલો છે.

જાણીતા સાયકોલોજિસ્ટ અને રિસર્ચર ફ્રિડમેને 'હેન્ડલ લીબ ક્રે : ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ એક્ટિવિટી બુક' નામના તેમના પુસ્તકમાં લખ્યું છે કે આપણા જીવનમાં સફળતાનો લગભગ ૮૦ ટકા આધાર ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ પર હોવાનું સંશોધકોનું તારણ છે.

"Strength is Life, Weakness is Death"

To cherish high ideals, to reach great heights in life, to come out with flying colours in every one's endeavours, to attain the desired goal even after facing mighty obstacles is the ambition of every youth. This ambition is really wonderful, marvellous; a sign of real youth, without which life is meaningless, useless and monotonous. Youth must always look forward and should never be satisfied with anything less than what they want to achieve in life. They must know their strength, hidden strength, infinite strength.

In this changing scenario modern youth are facing enormous problems. No one has sympathy for them. Everyone wants them to be the best in every field. Pressure is mounting on them day by day. Parents pressurise them to get good ranks, teachers expect the best performance; above all, lack of parental love and proper understanding are causing perversions in minds of modern youth, resulting in depression, trauma, hatred, disobedience, fear complex, frustration and even psychological disorders. More so, electronic media is doing a lot of harm by not only killing their time but also by contaminating their minds with vulgarity and obscenity.

To face these challenges it is obvious that our youth need to equip themselves with superhuman strength. Modern educational system and book learning alone is not going to help them in solving problems. They will have to discover the strengths within themselves. Let us have faith in the words of Swami Vivekananda: "all power is within you; you can do anything and everything. Believe in that, do not believe that you are weak. Stand up and express the divinity in you."

Today's youth must develop tremendous will-power to resist all the evils surrounding us. They must develop moral strength to fight against them. Keeping quiet is not a great virtue. We need positive force to spread good ideas. Swami Vivekananda wanted young people to shoulder this responsibility.

Compiled by Mrs. Darpana Patil

Students' Mindset

A mindset refers to the beliefs you have about yourself and your inherent qualities. If you do not believe that you can do or be something, then you may never be able to do that thing or be that person. However if you keep an open mind and think that the sky is the limit, your dreams and destinations know no bounds.

A student with a fixed mindset is one who believes that he or she is good at something or is not good at something. We often hear children say, "I am not good at Maths" or "I dread the English classes". Then they shrug it off as an issue that is closed. For the change of this belief that he/she can excel in that subject we have to ensure and improve their mindset. This is called as a growth in one's mindset.

A growth in mindset describes a state where the student believes that he/she is capable of doing the task. The student may acknowledge that the task is difficult but with determination and hard work it can be accomplished. One needs to focus on the process rather than the result. If the student understands that the process is right then automatically the results will be good.

No one has ever learnt anything without making mistakes. Mistakes will occur, they are part of the process of learning. We should encourage children to accept mistakes, learn from them and move ahead. We know that at one time people thought Einstein to be different from others but now we all know that he was a person like us, but he chose a different path than what others did.

This rule applies especially to children. Instead of pointing out successful people and praising them, we should praise the process of their work, and find what methods were used to find solutions to the problems. By focusing on the process probably others also can see a path to success. They too could use the same process and achieve success. This means changing the mindset, instead of focusing on the problem, focuses on its solution.

Very often children are misguided by their so called friends and well wishers. When students have a growth in mindset, they understand how intelligence can be developed. Then will they improve and stop negative thinking. They learn to read more and work hard rather than simply showing off their smartness. Children who have a growth in mindset, show great motivation and improved success in the classes.

Compiled by Mr. Kirti Gandhi & Mrs. Parul Patel

Adolescent Problems

One's needs and problems influence his or her development to a great extent. Adolescence is such a period when one is not a child nor an adult. Their needs are special to them for their development and satisfaction. They need security, love, approval, be it from parents, society, teachers etc.

The adolescent needs emotional social and economical security in addition to physical security. The person who lacks this may at some time in life be maladjusted to society. An emotionally unloved person will not develop proper attitudes and concepts concerning his / her self worth.

They are perplexed by the physical changes happening to their bodies. Ours being a conservative society youngsters are less informed about physical changes as a child becomes an adult. Also there is a certain attraction to the opposite sex which happens in most cases and this too is a fear factor to him/her. Peer pressures from society also are a constraint. To the adult these seem very normal but an adolescent sees this as a huge calamity.

At times there is adjustment difficulty with parents due to the adolescent's strong need for freedom and independence, which is often restricted by them. In our Indian society in fact the parents' restriction sometimes runs to choice of friends, education, recreation, interests, dress mode, lifestyle. There is conflict between parental norms and the norms seen by their peers. Failure to adjust by anyone may result in revolt against parents and any person in authority.

Also one who is neither child nor adult, is dependent on the parents for physical, emotional needs and security, while he or she holds independent views and opinions. At times he / she feels ashamed of the over protection.

Adolescents are under constant pressure from all to study and get good grades. Sometimes to ensure this the parents put control on the children in terms of outings, friends, clothes etc. Children find it difficult to adjust to these problems. They constantly need approval of their parents and elders or those in authority. He/she feels annoyed and becomes unpleasant when such restrictions are imposed.

Everyone has an inherent need for expression of one's potential. Failure or restriction to express their potential makes one depressed and disappointed. Conflict between parental norms of behavior and peer group relations leads to friction in relationships and adolescents find it difficult to adjust to the needs and demands of their parents. Often he /she is treated in an ambiguous method, sometimes they are expected to behave as an adult, and at times they are treated as children. In society there is an increasing social isolation and rapid technological change. At this critical phase most react by withdrawing into a non-demanding and non-working life. They become lazy and lose focus and concentration in studies.

It is for the teachers and parents to counsel the young ones. Do not alienate them, try to understand their problems. Understanding their behavior and finding its root cause is very necessary. Problems to the child are very natural for them. It is not that an individual is bad, but it is the problem of age, peer pressure, compulsion to study and get good grades, restrictions from those in authority. Let us provide them an ear to listen to their problems, a shoulder to cry on if need be, a moral support to spill out their stress. Let us be their emotional and physical security.

Excerpted from the Internet.

Compiled by Mrs. Reena Tiwary

Let Us Understand Our Children

Being a teenager is such a compelling time period in one's life, it gives some of the worst scars and some of the most exhilarating moments. It's a fascinating phase; old enough to feel truly adult, old enough to make decisions that affect the rest of the life, yet, at the same time too young to be free to make the decisions without someone else's approval or help.. It is a difficult time in the lives of young people, both for themselves and their educators, parents and teachers.

Adolescence is the critical period of psychological, biological and social transition between childhood and adulthood. As an eastern proverb says, "Keep your tranquillity before the inevitable and awaiting change, is not

always enough". Parents should also know the positive side of their confrontations with their adolescent children and up to a certain point adapt themselves accordingly. Here are a few such tips:

<i>What Parents normally do</i>	<i>What Parents should ideally do</i>
(1) Sermonise/ silence	Wisdom commences when followed by listening
(2) Insult/ hurt	Speak with prudence even when annoyed
(3) Praise or criticize in general	Praise or criticize the action, not the person
(4) Mix truths and betray loyalties	Be honest and loyal with the words used
(5) Be too frank	Be frank but do not offend
(6) Make future predictions	Stick to the present
(7) Speak in front of others	Speak privately

It is of utmost importance to make the young minds feel that, 'You are not a drop in the ocean but an ocean in a drop.' A good friend can be of great help in choosing the right path at this stage. Following are a list of qualities that one should look for in his / her friends and also offer to friends in return.

- (1) Trustworthiness
- (2) Honesty
- (3) Respect
- (4) Acceptance
- (5) Someone to count on

A positive environment, guidance of parents, elders and good friends is the only antidote to all negative environments during the teen age years. Let the adolescent 'Hear, see and do'. Doing is implicitly to understand the intention to improve. It is very important to avoid bad habits but also to utilise the opportunities to gain self confidence through personal success. Doing things, will help the adolescent look for self improvement. When this moment arrives, with or without external help, our teens will definitely speak out.

Compiled by Mrs. Nivedita Chhatopadhyay

Be Your Own Judge... You Will Be Truly Happy!

Few days before I had a talk with my cousin. I asked her about her children. She proudly told me her eldest son completed MBA and is working abroad. I asked her about the younger one, she hesitated and told me he completed his education in hotel management and is working as an assistant chef in a hotel in Mumbai. I was very happy and congratulated her. After few days I had a function at my place and I wanted to try a new recipe. I remembered my cousin's son and called him. I congratulated him first then asked the recipe. I couldn't suppress my feelings long and I eagerly asked him how he chose this profession as it was entirely different from their family business. He informed that since childhood he watched his Dadi and Mummy watching shows based on cooking and made yummy dishes. He too was fascinated by this show and started experimenting with his Dadi and mother. As he grew, his parents told him to take Math because they wanted him to become an engineer so later he could join the family business. Lot of his time was spent in coaching and tuitions. Still whenever he got opportunity he helped his mother in kitchen. After 12th when he qualified engineering exam then he didn't want to join engineering rather he preferred to do hotel management. He told, it was the most crucial moment for him as everyone was against of his choice of career and they all said "Tum baawarchi banna chate ho. Hum society me kya bolenge. Cooking as a hobby is ok but to take cooking as a profession, hum tumhe allow nahi karenge. Aaj nahi to kal sab bolenge ek bhai engineer aur ek bhai baawarchi." Against my parent wishes I joined Hotel Management and just after my completion of my studies I got this job. He told me he was shocked as well as happy to receive my call as I was the first member from the whole family who congratulated him and was proud of him and his profession. He said he was quiet depressed and unhappy because his parents and grandparents still feel shy to tell anyone that their son is a chef. He shared his emotions "I don't know why they feel so, when Dadi & Maa watch any famous chefs on TV they all feel proud and happy 'ki ek Indian ne itna naam kiya' and if I

opted for this job they feel ashamed." If I would have done as Mom & Dad wanted then they would have felt proud, but I have selected a career of my choice they feel ashamed. In any family gathering my cousin's tease me saying "Bawarchi aa gya, Bawarchi aa gya". I could feel the hidden sadness and frustration in his voice. I cheered him up by saying what other think doesn't matter but what matter is your happiness and success. I feel proud that you selected a very different field.

After this conversation with him, his words haunted me. I realized, we have lots of expectations from our children. But have we ever thought what they expect from us. Aren't we imposing our thoughts and unfulfilled dreams on them with this excuse that we are parents. Whatever we decide it is good for them and for their secure future. True, that our children are immature when it comes to selecting career, but it's our duty to give them more and more exposure to what they are selecting and of course the positive as well as the negative side of it. Being parents it's our duty to know their feeling and interest and respect it. Keeping the area of interest and ability of a child we should bring forward all the information about the career they opt for and encourage them. This is the time when the parents and society play an important role in a child's life. If possible we should do counseling and take the child to meet the person of same profession and share the experiences which will help them to understand what they want to do. Still, if they want to pursue it, we should give them full support. It is not only the duty of the family but also the society to encourage them. Today at this age of competitions the children expect nothing but some guideline, encouragement, love and positive attitude from our side. The days are over when the career of Doctors, Engineers, and Bankers were considered to be the best. Now the scenario has changed. Each and every career is good if we give our best. If the students understand their capability and area of interest, then why not support them. Allow the children to spread their wings and fly high up in the sky. Let them decide the height. We should be with them while taking the flight and landing.

Compiled by Mrs. Kanchan Agarawal

Peer Pressure & How To Fight It

In today's society, there is a constant rivalry amongst all, this also filters down to the children. Be it the style of dressing, behavior, food, one follows the crowd. Among the children there is showmanship one always wants to out beat the other either to impress the person of the opposite sex or to showcase ones wealthy status. As one is at the age of adolescence, making decision is hard as it involves serious moral questions, but when your peers get involved and try to pressurize your decision making becomes even harder. At this age one has a desire to be cool and fit into a group.

Some children give in to peer pressure because they want to be liked, or they fear that other kids might make fun of them if they don't go along with the group. Some also go along because they are curious and want to try out something new. The idea that everyone's doing it can influence some kids to leave their better judgment or common sense behind.

While it is difficult to walk away from peer pressure as you would be the odd one out it can be done. Paying attention to one's own feelings and beliefs about what is right and wrong can help one know about the right thing to do.

Inner strength and self confidence will help you stand firm and walk away from an unpleasant situation. Have at least one friend who has good moral values and is willing to say "no". This will help you when you resist something and be your moral support. All along you have had parents and teachers telling you to choose your friends wisely. Friendship with like minded people will ease off the pressure from you to indulge in wrong activities. However if you still find it difficult to face peer pressure or am not able to say no or resist something, then do go and talk to a teacher or your parents, rather than going on the wrong road.

Be yourself, not your idea of what you think some body else's idea of yourself should be.

Compiled by Mrs. Rushna Ginwala

Report on Teachers' Training Programe

Every year our school organizes teacher training sessions in the beginning of a new semester. This year the training sessions were organized on 4th and 5th June - 2015. Dr. Neelkandhan (Consulting Counsellor and Psychologist, Oxford Uni. Press, Mumbai) was invited to impart training on "Effective learning Environment" and Dr. Harish Vyas (Dean, Faculty of Performing Arts, Vadodara) was invited on 5th June-2015. He addressed the teachers on the topic "Effective Communication : A First Step in Teaching Profession".

Here are the highlights of these training sessions

Effective Learning Environment - Dr Neelkandhan

A teacher is considered as the epitome of learning and knowledge. In this process of learning and acquiring knowledge, it is imperative for the mentor to be constantly updated. At the beginning of every semester, training is imparted to mentors for their further development and also for the progress of the students. On 4th June Dr. Neelkandhan, an expert in psychology and one having experiences of interaction with children, engaged the teachers in a session of transformational learning. His conduction of the session was totally different and was based on understating the different characteristics of a child.

He talked about real life experiences he had handled in his career. He explained the problems faced by the child and the role teachers and parents play in easing such situations. He exhibited his ideologies through various videos where a clear picture was conveyed to teachers. This session was an eye opener for us mentors; it would help us in understanding the behavior of a child.

- Mrs. Rosewin Kurian

Effective Communication : A First Step in Teaching Profession - Mr. Harish Vyas

Mr. Vyas emphasized that the teacher is an actor and has to perform in such a manner that the audience (students) enjoy the drama (lesson). He

emphasized the importance of a performer as an inherent quality of the teacher's personality.

He conducted his training in two sessions. In the first session he showed presentation on communication skills and demonstrated the same. He also made the teachers enact different roles.

He spoke on voice modulation and expressions saying that if one wanted to rebuke a child or correct his indiscipline then the tone of the voice and expressions should both show authority and firmness. A teacher cannot correct a student with a smile on the face or laughingly. In this case the effect of the reprimand will not be taken with the impact it should be. If a matter of amusement comes up in classroom, then, while maintaining discipline the expression should show the effect of pleasure. Whilst talking, emphasize has to be given on words to bring out their importance.

He elaborated the necessity of poetic accent and dialogue delivery. He recited Sanskrit shlokas to demonstrate his point. He stated that a simple dupatta could be used as a teaching aid to show a river's flow. Teaching aids need not be expensive. With creativity simple things could be used to correlate the point.

He emphasized the need of taking all this into consideration while going to the classroom. With this powerful presentation the vigor of the teachers was enhanced and they started using the same methods in the classroom to make their teaching effective.

- Ms. Neetu Gupta

Report on Student Council

*"LEADERSHIP SKILLS ARE BETTER DEVELOPED WITH
EXPERIENCE"*

Every child has some inherent talents within him/her. But these talents will reap fruits only if they are given the opportunity and nurtured accordingly.

The student council is one opportunity to learn the skills of leadership during school education. These skills help students to foster their life skills which are essential to face present and future challenges. The students in leading position tend to know that their actions and decisions make a

difference. It inspires them to be proactive and alter their attitude towards their performance. Team building, collaboration and confidence building are the essential advantages gained.

We had carried out this process in a different form.

- 1) The students were scrutinized through their application forms.
- 2) They were then entitled to a written exam based on the school philosophy and thorough study of school magazine "Maitri-Setu".
- 3) The students were shortlisted and now they were to face the personal interview, with a panel of 4 senior teachers.

The council was finally ready and the date for Oath Ceremony was fixed. Chief Guest of the occasion Mr. N. R. Dhadhal (S.D.M., Bharuch) congratulated and encouraged the students for their performance and highlighted on the importance of student council. He explained the role of a leader in society and his responsibilities in bringing about the development of the Nation at large. The old student council handed over the responsibility to the new council.

- Mrs. Sartaz Begum

એમિટી શાળાએ દાદા-દાદી સાથે ઉમળકાભરે ઉજવ્યો ૩૦મો સ્થાપનાદિવસ

પ્રવૃત્તિઓનો પમરાટ એટલે એમિટી શાળા. નાનાવિધ પ્રયોગાત્મક અભિગમ દ્વારા સમાજને કંઈક નવીન સંદેશ પાઠવવાનો શાળાનો હંમેશા પ્રયાસ રહ્યો છે. પ્રવૃત્તિરૂપી પુષ્પગુચ્છમાં વધુ એક પુષ્પ ઉમેરવા થનગનતી શાળાએ તેનાં ૩૦માં સ્થાપના દિનને સમાજલક્ષી કાર્યો થકી વેગવંતો બનાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો. અનોખા, નાવીન્યસભર અને વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિ દ્વારા શાળાના તમામ વાલીમિત્રોનાં પરિવાર સુધી પહોંચવાનો વિચાર સ્ફુર્યો જેના પરિપાકરૂપે વર્ષ દરમિયાન વિવિધ કાર્યક્રમો દ્વારા 'સંયુક્ત કુટુંબ બચાવો અભિયાન' આદરવાનું સ્વપ્ન સેવાયું. શુંખલાબદ્ધ કાર્યક્રમોની સાંકળીયું તૈયાર કરવામાં આવી. આ અભિયાનની શરૂઆત ૧૧મી જૂન શાળાના સ્થાપના દિવસથી કરવામાં આવી જેમાં કુટુંબના વડા એવા દાદા-દાદી, નાના-નાનીને શાળામાં આમંત્રિત કરી વિવિધ કાર્યક્રમો સાથે આનંદ વહેંચવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું.

પરિવાર એટલે હુંફ, લાગણી, આદર, અહોભાવ અને પ્રેમ. પરિવારથી મોટું કોઈ ધન નથી. માતા-પિતાની છત્રછાયાથી મોટી કોઈ દુનિયા નથી. એટલા માટે જ પરિવાર વગરનું જીવન એ

જીવન નથી. આજે સંયુક્ત કુટુંબો વિખેરાતા જાય છે. તૂટતા જાય છે, વિભક્ત કુટુંબની બોલબાલા વધી રહી છે. ત્યારે કુટુંબમાં યોજાતા નાના-મોટા પ્રસંગો, મેળાવડા ઘટતા જાય છે. ‘હું’ને મારી વહુ, એમાં જ આખું જગત સહુ’ની પરિસ્થિતિ જોતા નાના-નાની, ઢાઢા-ઢાઢી, મામા-મામી જેવા નાજુક સંબંધોની ઢોર કરપાતી ચાલી છે. કેટલાક સંજોગોમાં તો પૌત્ર-પૌત્રી તેમના ઢાઢા-ઢાઢીના નામથી અનભિજ્ઞ હોવાનું જાણવા મળ્યું છે. આવા સમયે ઍમિટી શાળા પરિવારે સંબંધોરૂપી ઢોરને ઍકસૂત્રે બાંધવાનું ઍક વિશિષ્ટ અભિયાન આર્યું.

સૌ પ્રથમ શાળાના ઢરેક વિભાગના સહપરિવાર રહેતા વિદ્યાર્થીઓનો સર્વ કરવામાં આવ્યો. જેમાં કાકા-કાકી, ઢાઢા-ઢાઢી કે પોતાનાં પરિવારની સાથે અન્ય સભ્યો રહેતા હોય એવા પરિવારને સંયુક્ત કુટુંબની પરિભાષામાં સાંકળવામાં આવ્યા. કુટુંબ ભાવનાનો વિશ્વસ યાય એવા કાર્યક્રમો યોજવામાં આવ્યા. ઘર આંગણે સુસંસ્કારના ફૂલો ખીલવીશું તો જીવનની આંગણવાડી મહેત્રી ડિકશે. ઍ અન્વયે લગભગ ૨૦૦ જેટલા કુટુંબોમાંથી ઢાઢા-ઢાઢી, નાના-નાની આ કાર્યક્રમમાં સહર્ષ સહભાગી થયા. જ્યારે કેટલાક બાળકોએ આધુનિકતાને વરેલા સમાજના ઢર્શન કરાવ્યાં. તેઓએ પોતાના સ્નેહીઓ શાળામાં આવશે તો કેવું ઢેખાશે ? એવું લાગ્યું, તો કેટલાક બાળકોને ઢાઢા-ઢાઢી ગામડીયાં જેવા લાગ્યાં, જેથી આ વિદ્યાર્થીઓએ સંયુક્ત કુટુંબ બચાવો અભિયાનની ચર્ચા કે પરિપત્ર ઘરના સભ્યો સુધી ન પહોંચાડયા.

બાળકોને કેળવવામાં પરિવારનું ભાવાવરણ સૌથી મહત્વનું પરિબળ પુરવાર થયું છે. જે પરિવાર સાથે મળીને હસી શકે, પ્રત્યાયન અને પ્રેમ કરી શકે ઍ કુટુંબના સભ્યો ઍકબીજા સાથે પ્રેમનાં અતૂટ તાંતણે બંધાયેલા રહે છે. આવા જ પ્રેમના સંબંધોને વાગોળતું પરિવારની સાંકળને મજબૂત કરતું કવિશ્રી સુરેશ ઢલાલ રચિત કાવ્ય ‘ઍક ડોસો હજી ડોસીને વહાલ કરે છે’ ‘કમાલ કરે છે... કમાલ કરે છે...’ ઢારા કાર્યક્રમની શુભ શરૂઆત કરવામાં આવી. પધારેલ સર્વ વડીલોનું કુમકુમ તિલક કરી પુસ્તક ‘આનંડની ખોજ’ સાથે નાના-નાના ભૂલકાંઓ ઢારા સ્વાગત કરાવવામાં આવ્યું.

આજનો માણસ ઢુનિયાને બાયમાં લેવા મથી રહ્યો છે પણ પરિવાર એની બાયમાંથી છૂટી રહ્યો છે. ત્યારે સમાજને લાગણીના તાણાવાણા ઢારા ‘વસુદૈવ કુટુંબકર્મ’ની ભાવના સૌના ઢિલમાં ઉજાગર યાય એવા હેતુરૂપે ગુજરાત મિત્ર ઢૈનિકમાં ‘માણસ નામે ક્ષિતિજ’ શીર્ષક હેઠળ પ્રસિદ્ધ થતી કોલમ તથા યૌવન વીઝે પાંખ, ક્ષિતિજ, પ્રસન્ન પરિવાર, પ્રસન્ન જીવન જેવા પુસ્તકના લેખક પોતાની માણવાન ગદ્યછટાથી લોકકલ્યાણના પ્રકલ્પોને વાચકો સુધી પહોંચાડનાર શ્રી શશીકાંતભાઈ શાહે ‘કેન્દ્ર મટી પરીઘ બનીએ’ વિષય પર પોતાનાં વિચારો વ્યક્ત કરતાં જણાવ્યું કે આપણે આપણા સ્વભાવમાં પરિવર્તન લાવવું પડશે. નવી પેઢી કેન્દ્રમાં રહી કાર્ય કરે એવું વાતાવરણ વડીલોએ જ સર્જવું પડશે. માવજત પૂર્ણ સ્વીકૃતિમય પરિવાર તંત્રનું સર્જન તથા કુટુંબ જીવનની ભાવનાને વણી લેતુર સાળશૈલીમાં

પ્રોસાહક માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું. આ સાથે ડોન મિગ્યૂઅલ રૂઈઝ લિખિત અંગ્રેજી પુસ્તક ‘ધ હોર એગ્રીમેન્ટ્સ’ આધારિત ‘આનંદની ખોજ’ નામનું ગુજરાતી અનુવાદ શ્રી શશીકાંતભાઈ દારા કરવામાં આવ્યું છે જે પુસ્તકનો વિશદ્ પરિચય કરાવી સૌને રસતરબોળ કર્યા અને સૌ વડીલબંધુઓને આ પુસ્તક તથા સંયુક્ત પરિવારને અનુરૂપ સંકલિત લેખનો સંગ્રહ જેમાં શ્રી રણછોડ શાહ લિખિત ‘સંપત્તિ વધી સંવાદ ઘટયો’, શ્રી અર્જુનસિંહ રાઉલજી લિખિત ‘દાદા ઊઠોને...’ તથા શ્રી દિનેશ પંચાલ લિખિત ‘ઘડપણનાં ગાંડપણ’ સૌને ભેટ આપવામાં આવ્યાં.

સમગ્ર સમાજનું ભાવજીવન ખીલવીને માનવને માનવ પાસે કેમ લાવવો ? ખોંખવી સમાજ વ્યવસ્થાને કેવી રીતે સુધારવી ? એ આજના સમયની મોટી સમસ્યા છે. આ સમાજ અને શિક્ષણ વિશે સતત ચિંતનશીલ અને વિચારશીલ એવા સંસ્થાના સ્થાપક શ્રી રણછોડભાઈ શાહે શાળાના ૩૦ વર્ષની સફળયાત્રા અને ‘સંયુક્ત કુટુંબ બચાવોઅભિયાન’ વિષયક તલસ્પર્શી ચર્ચા કરી વાતાવરણને અત્યંત ભાવવિભોર બનાવ્યું. વિભક્ત કુટુંબની વધતી જતી હરણહાળમાં ક્યાંય ને ક્યાંય આપણે સૌ વડીલો જવાબદાર છીએ એવું સ્પષ્ટ જણાવ્યું. કુટુંબ જીવનને બચાવવામાં મદદરૂપ થવાનાં કારણો તથા હાયદા હૃદયસ્પર્શી ઉદાહરણ દ્વારા વ્યક્ત કર્યાં.

સૌ વડીલોનાં પ્રતિનિધિ તરીકે શ્રીમતી વર્ષાબહેન પટેલે અત્યંત સુરીલા કંઠે ગીત વહેતુ મુક્યું :

આ ચલ કે તુજે મેં લે કે ચલુ...,
એક એસે ગગન કે તલે..’

સૌ આપજનો ‘સંયુક્ત કુટુંબ બચાવોઅભિયાન’ના બીજને અંકુરિત કરવાના નિર્ણય સાથે, નિર્ધારિત લક્ષ્યાંકનેસિદ્ધ કરવાનાં મનોરથ સાથે ઉલ્લાસ મને આ ૩૦મ સ્થાપના દિનને બેહદ યાદગાર બનાવ્યો.

— શ્રીમતી સરોજરાણા

વિશ્વનું પ્રથમ બાળકવિ સંમેલન

ભાષા શિક્ષણ દરમિયાન પદ્ય ભણતી વખતે મને સાહજિત ક્તુહલ રહેતું કે ખૂબ ઓછા શબ્દોમાં કેવી અસરકારક રીતે કવિ પોતાની વાત રજૂ કરી શકે છે. તેમાં પણ જ્યારે કાવ્યોગવાતાં ત્યારે તો મજા પડી જતી. અમારી શાળામાં અવારનવાર સાહિત્યકારો આવે છે તથા અમને તેમની કૃતિઓથી પરિચિત કરાવે છે. તેમની સાથે વાર્તાલાપ દરમિયાન ખ્યાલ આવ્યો કે વિદ્યાર્થી અવસ્થાથી જ ભાષા ભંડોળ વધારીયે તો ઉત્તમ સાહિત્ય સર્જન કરી શકીયે.

આથી મેં શરૂઆતમાં નાના જોડકણાં બનાવવાના પ્રયત્નો કર્યો. જેને મારા શિક્ષકો તથા માતા-પિતાએ વધાવી લીધા. આમ કરતાં કરતાં ચોક્કસ વિષય પર કાવ્યપંક્તિઓ લખાવા માંડી અને તૈયાર થયો મારો પ્રથમ કાવ્ય સંગ્રહ ‘મારી નજરે’. જેનું વિમોચન તા.૨૬/૧/૨૦૧૫ના મારી

શાળાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટીશ્રી રણછોડભાઈ શાહે ક્યું.

આમ કાવ્ય સંગ્રહના વિમોચનથી મારી કવિતાઓ ઘણી વ્યક્તિઓ સુધી પહોંચી. આ દરમિયાન અમારી પ્રાર્થના સભામાં જાહેરાત થઈ કે રાજ્ય સરકારના શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા બાલકવિ સંમેલન યોજાઈ રહ્યું છે. આ માટે શાળા કક્ષાએથી જેમના કાવ્યો કોઈક જગ્યાએ છપાયા હોય તેમને પસંદ કરવાના હતા. આથી સ્વભાવિક રીતે જ શાળાકક્ષાએ મારી પસંદગી કરાઈ તથા મારો કાવ્યસંગ્રહ જિલ્લા કક્ષા માટે મોકલવામાં આવ્યો થોડા દિવસો બાદ અમારા આચાર્યશ્રી દ્વારા મને જાણ કરવામાં આવી કે ભરૂચ જિલ્લાના બાળકવિઓની થયેલ પસંદગીમાં હું પણ પસંદ થઈ છું અને મારે મુખ્યમંત્રી સમક્ષ મારી કૃતિની રજૂઆત કરવાની છે. આ સમચારથી હું ખૂબ જ રોમાંચિત થઈ ગઈ અને ૨૮ તથા ૨૯ જૂન-૨૦૧૫ની રાહ જોવા લાગી. બીજા દિવસે મને જાણ થઈ કે અમારી શાળાના સી.બી.એસ.ઈ. વિભાગના ઘો.૯ ના વિદ્યાર્થી નિલય પી. ભટ્ટની કવિતા પણ ઓનલાઈન એન્ટ્રી દ્વારા પસંદ થઈ હતી. આમ એક જ સંકુલની બે શાળાના બે વિદ્યાર્થીઓ તા. ૨૮મી જૂન-૨૦૧૫ના રોજ અમારા માર્ગદર્શક શિક્ષિકા શ્રીમતી કૌશલબેન શાહની સાથે અમદાવાદ જવા પ્રયાણ કર્યું.

તા. ૨૮/૦૬/૨૦૧૫ અને તા. ૨૯/૦૬/૨૦૧૫ના રોજ ગુજરાત સરકાર દ્વારા ટાગોર હોલ, અમદાવાદ મુકામે બાળકવિ સંમેલનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ વિશ્વનું પ્રથમ બાળકવિ સંમેલન હતું. અમે તા. ૨૮મીએ સવારે ૧૧ થી ૧૨ની વચ્ચે પ્રેક્ષાભારતી હોલ, કોબા સર્કલ, ગાંધીનગર પહોંચ્યા. ત્યાં અમારું રજિસ્ટ્રેશન કરવામાં આવ્યું. બપોરે ૨ થી ૪ ની વચ્ચે અમે અમારી કવિતાઓ લેખકશ્રી યશવંત મહેતા અને શ્રી યોસેફ મેકવાન સમક્ષ રજૂ કરી. તેમના સૂચનોથી અમને ઘણી પ્રેરણા મળી ત્યારપછી અમે અક્ષરધામની મુલાકાત લીધી. ત્યાં સૌ બાળકવિઓનું સ્વાગત કરવામાં આવ્યું. ત્યાં અમને 'લાઈટ એન્ડ સાઉન્ડ' શો બતાવવામાં આવ્યો ત્યારપછી અમને મળવા માટે સુપ્રસિદ્ધ સાહિત્યકાર શ્રી કૃષ્ણ દવે, શ્રી ભાગ્યેશ જા તથા શ્રીમતી તૃપ્તિબેન સાકરીયા આવ્યા. તા. ૨૯મીના રોજ સવારે ૭ થી ૮ વાગ્યા સુધી અમને યોગ કરાવવામાં આવ્યા. આમ તો મહાત્મા મંદિર સોમવારે બંધ હોય છે પરંતુ બાળકવિઓ માટે ખાસ ખુલ્લું રાખવામાં આવ્યું હતું. ત્યાં અમને ગાંધીજીના બાળ પણથી સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ સુધીની પ્રવૃત્તિઓ પર આધારિત પ્રદર્શન નિહાળવા મળ્યું. સાંજે ૪ કલાકે અમે ટાગોર હોલ, પાલડી જવા રવાના થયા. ટાગોર હોલમાં પહેલાં સંગીતનો કાર્યક્રમ હતો, બાળ કવિઓનો ઉત્સાહ વધારવા ગુજરાત રાજ્યના મુખ્યમંત્રી શ્રીમતી આનંદીબેન પટેલ, શિક્ષણમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા, મહિલા અને બાળવિકાસ મંત્રી શ્રીમતી વસુબેન ત્રિવેદી, રમતગમત અને યુવા સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના મંત્રીશ્રી નાનુભાઈ વાનાણી, અમદાવાદના મેયર શ્રીમતી મિનાક્ષીબેન પટેલ, સાંસદશ્રી કિરીટભાઈ સોલંકી, મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રી બી. થારાસાહેબ, ધારાસભ્યશ્રી મુરેશભાઈ, કવિશ્રી માધવ રામનુજ વગેરેની વિશેષ ઉપસ્થિતિ હતી. બાળકવિઓ દ્વારા દીપ પ્રાગટ્ય કરવામાં

આવ્યું. શ્રી અકિત ત્રિવેદીના સંચાલનમાં બાળકવિઓએ પોતાની કવિતાઓ રજૂ કરી. શિક્ષણમંત્રી અને મુખ્યમંત્રીશ્રીએ બાળકવિઓને પ્રોત્સાહન કરતું પોતાનું વક્તવ્ય રજૂ કર્યું. ગુજરાતના તમામ બાળકવિઓનો કાવ્યસંગ્રહ 'શિશુના સ્વર' કે જે ગુજરાત સરકાર દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યો તેનું વિમોચન મુખ્યમંત્રી શ્રીમતી આનંદીબેન પટેલના વરદ્ધસ્તે કરવામાં આવ્યું. તથા સૌ બાળકવિઓને પ્રમાણપત્ર આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા. ખરેખર મને કહેતા ખૂબ જ આનંદ થાય છે કે મારી સ્વરચિત કાવ્ય પુસ્તિકા 'મારી નજરે' મેં મારા હાથોહાથ સ્ટેજ પર મુખ્યમંત્રી શ્રીમતી આનંદીબેન પટેલને આપી. તેમણે મારી કવિતા વાંચી તથા મારી પ્રશંસા કરી અને મને આશીર્વાદ આપ્યા. ઉપરાંત મારો કાવ્ય સંગ્રહ શ્રી યશવંત મહેતા, શ્રી યોસેફ મેકવાન, શ્રી કૃષ્ણ દવે, શ્રી અકિત ત્રિવેદીને પણ આપ્યો. આ કાર્યક્રમમાં મારી સાથે ઍમિટી સ્કૂલના વરિષ્ઠ શિક્ષિકા કૌષા મેડમ આવ્યા હતા. ખરેખર મને તેમનો ખૂબ જ સહકાર મળ્યો. મારી આ ઉપલબ્ધિમાં ઍમિટી શાળાનું મોટું યોગદાન રહ્યું. મને જે આ અવિસ્મરણીય તક મળી તે ઍમિટી શાળાની દેન છે. હું ઍમિટી શાળા પરિવારની આભારી છું.

- **કુ. શિવાની ડી. પટેલ** (શે ૧૧ વિજ્ઞાનપ્રવાહ)

Report on Visit to PRL, Ahmedabad

National science day is celebrated in India on 28th Feb. each year to mark the discovery of the Raman effect by the great Indian physicist, Sir Chandrasekhara Venkata Raman. The Physical Research Laboratory (PRL) is a research institute of national repute which organizes scientific activities on account of Science Day to mark respect to Dr. Vikram Sarabhai, the laboratory's founder. This year on 27th June PRL organised a science exhibition. Five students got selected for the Arunalaal scholarship which is given by PRL. Main motto of PRL is to motivate & recognize the talented science students.

Every year PRL launches "Arunalaal Scholarship Program", in which students of Std. 11th Science from all over Gujarat are invited. Initially they conduct screening tests at District Level. From Bharuch District 150 students had appeared in the screening test held at Narmada Vidhyalay, GNFC Township, Bharuch. Out of these only two students qualified to go for the exhibition round. Both of these students were from our school, Preet Agnihotri (Std. XI, GSEB) and Tanuja Jayas (Std. XI, CBSE). Total 25 students from all over Gujarat were invited on 27th February-2015. But due to severe

condition of "Swine Flu" in Ahmedabad, the program was postponed. After having normal condition and convenience on either side, winners were finally invited to PRL on 27th June-2015. These students had to present one model or poster on "Science for Nation Building: My Vision" at PRL.

The model of Tanuja Jayas was on the topic "Eco-Friendly Society". It showed a well equipped society with all facilities to make the environment free from pollution. The model of Preet Agnihotri was on the topic "Blest Machine". It works on the principle of using heat energy in preparing crude oil from waste plastic. There was lot of future scope in this project, as there is much availability of plastic waste in the world.

Tanuja Jayas and Preet Agnihotri got the chance to interact with scientists at PRL. These scientists also presented models on different concepts. Preet Agnihotri topped from Bharuch District and was felicitated with a compound microscope. Every participant was felicitated with certificates.

Mrs. Pragna Patel had accompanied these students during the visit to PRL and gave guidance to them.

- Mrs. Pragna Patel

Report on Independence Day Celebration - 2015

*"At the stroke of the midnight hour, when the world sleeps,
India will awaken to life and freedom."*

August 15, holds a special place in the heart of every Indian as our country was freed from hundreds of years of British rule. Amity Educational Campus was all set to celebrate the 69th Independence Day, to pay homage to our motherland. Everyone on the campus was geared up and enthused for the momentous occasion. The programme started at 08:00 am with the unfurling of the National Flag by the Chief Guest, Mr. Meghraj J. Bhatt, eminent Mathematician, Ex-President of Gujarat Ganit Mandal, Ahmedabad, along with the rendition of the national anthem. The Guest of Honour, Mr. Nikhil Shah, (Ex- Principal, Mahi-Reva High School, Bajwa) Vadodara and renowned educationist, was also a part of the salutation. A colourful cultural programme was presented by the young Amityans. Some revered the supreme sacrifice by freedom fighters while others celebrated the modern

gifts of independence that is enjoyed by their generation through colourful songs. Skits and dance performances marked the significance of the day in a citizen's life. Mr. Nikhil Shah, addressed the function and said that the students should come forward and make the most out of the opportunities in life. He also appreciated the students for their performances in various activities. Mr. Meghraj Bhatt highlighted the importance of this day and urged the students to become responsible citizens and prepare themselves to serve the nation. His inspiring words encouraged the students to follow the path shown by our historical leaders and advised the youth to liberate India from the clutches of social evils like poverty, corruption and illiteracy.

The day struck a chord with thousands of young Amitians who would set up new milestones towards building a new India.

- Mrs. Nivedita Chhattopadhyay

Workshop on Geometry Talent Search Test for Std. 10th

Renowned mathematician Prof. A.R Rao was well known for his contribution in the field of maths, especially in geometry. To pay tribute to such a great mathematician every year Prof.A.R Rao foundation, Gujarat Ganit mandal, has been holding geometry competition for students of std :X of Gujarat.

To impart guidelines regarding this competition the school organised a workshop on 14th Aug from 3:30 pm to 5:30 pm. Mr Meghraj Bhatt (Ex. President, Gujarat Maths Association, Ahmeabad) a renowned mathematician was the resource person of this workshop. 150 students along with teachers of different schools of Bharuch participated in the workshop.

First of all Mr Meghraj Bhatt informed the students how this test is different from other competitive examinations. He suggested students not only to solve maths problem, but also to know the basic concept behind the problem. According to him maths subject is a reading subject. Every student must read each and every corner of the textbook. He also told students to refer textbooks of different boards (CBSE, ICSE, Guj. Board, Other State Boards). At the same time students must correlate maths subject with other

subjects and their daily life. To facilitate the children he solved many question and he also tipped the children on how certain simple applications could be used to solve a seemingly difficult problem. He then asked the children to solve certain problems and guided them where they were incorrect or lacking

The main motto behind this workshop is to provide a platform to the students for preparation of the test. Enthusiastic involvement of the students in this programme made it more successful. Participants were given reference materials and teachers were given book on Geometry Talent Search Test to conduct such program at their schools.

- Mrs. Sunita Panda

નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, ઈન્ડિયા અને એમિટી સ્કૂલ, ભરૂચના સંયુક્ત ઉપક્રમે પુસ્તક પ્રદર્શન યોજાયું

પુસ્તકના ગુણગાન માટે વપરાતું એક ખૂબ જ જાણીતું સુવાક્ય છે : 'કપુસ્તકો આપણા શ્રેષ્ઠ મિત્રો છે.' આ વાત ઠરેક વાચન રસિકે અનુભવી હશે અને તેમણે વધુને વધુ પુસ્તક મિત્રો બનાવ્યા હશે. એમિટી શાળા તેના નામ અર્થ 'મૈત્રી' ને ચરિતાર્થ કરવા હંમેશા પ્રયત્નશીલ રહે છે અને પુસ્તક સાથે મૈત્રી સ્થાપવા શાળાના વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને વાલીઓ ખૂબ પ્રોત્સાહિત કરે છે. ઠરેક બાળકના ઘેર પોતાનું પુસ્તકાલય હોય તેવી શાળા અપેક્ષા રાખે છે અને તેમાં સહયોગ પણ આપે છે. આથી ભારતની તમામ ભાષાઓમાં જેના પુસ્તકો પ્રકાશિત થાય છે તેવા ભારત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ ઓફ ઈન્ડિયાને એમિટી શાળામાં નિમંત્રણ આપી પુસ્તક પ્રદર્શન અને વેચાણ ખુલ્લું મુકાયું છે. આ સંસ્થા દ્વારા અંગ્રેજી, હિન્દી તથા અન્ય ભારતીય ભાષાઓમાં ઉત્તમ સાહિત્યનું સર્જન કરવાનું તથા આ ભાષાઓના શ્રેષ્ઠ સાહિત્યોને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડવાનો છે. સાથોસાથ આવું ઉત્તમ સાહિત્ય વ્યક્તિગત ધોરણે સંગ્રહ કરવા માટે તથા અન્યોને ભેટ સ્વરૂપે આપવામાં ખૂબ મોટો સ્રોત સાબિત થયાં છે.

આ પુસ્તક પ્રદર્શનનું ઉદ્ઘાટન સુરતની એમ.ટી.બી. આર્ટ્સ કોલેજના મનોવિજ્ઞાન વિભાગના અધ્યક્ષ ડા. રૂદ્રેશ વ્યાસ દ્વારા તા.૦૫/૦૮/૨૦૧૫ના રોજ સવારે ૦૯:૦૦ કલાકે કરવામાં આવ્યું. આ પ્રસંગે ડા. વ્યાસે મહાન પુરૂષોના જીવનમાં પુસ્તકો દ્વારા આવેલ પરીવર્તનની સુંદર વાતો કરી હતી. તેમણે ઉપસ્થિત સર્વેને વાંચનની સુદેવ વિકસાવવા પર ભાર મૂક્યો. આ પ્રસંગે નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ (એન.બી.ટી.), ઈન્ડિયા તરફથી પુસ્તક પ્રદર્શન લઈને આવેલ માર્કેટીંગ એક્ઝીક્યુટીવ શ્રી જીતેન્દ્રભાઈએ એન.બી.ટી.ની પ્રવૃત્તિઓ તથા પુસ્તક પ્રચાર અને પ્રસારની વિસ્તૃત જાણકારી ઉપસ્થિત

સર્વેને આપી હતી. આ પ્રદર્શનમાં એન.બી.ટી.ની મુંબઈ ઓફિસમાંથી આવનાર પરશુરામ ભાસ્કર સિરસાગરનું એક સપ્તાહ અગાઉ દૃઢચરોગના હુમલાથી અચાનક અવસાન થયું હતું. આથી પુસ્તક પ્રદર્શનના ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમમાં સદ્ગતના આત્માને શાંતિ મળે તે માટે પ્રભુ પ્રાર્થના કરી બે મિનિટનું મૌન રખાવ્યું હતું.

આ પુસ્તક પ્રદર્શન તારીખ ૫, ૬ અને ૭મી સપ્ટેમ્બર-૨૦૧૫ (શનિવાર, રવિવાર અને સોમવાર) દરમિયાન સવારે ૦૯:૦૦ કલાક થી બપોરના ૦૧:૦૦ કલાક સુધી અને સાંજે ૦૪:૦૦ કલાકથી સાંજના ૦૭:૦૦ કલાક સુધી ખુલ્લું રાખવામાં આવ્યું. આ પ્રદર્શનમાં હિન્દી, અંગ્રેજી, ગુજરાતી તથા મરાઠી ભાષાના લગભગ ૧૫૦૦ જેટલા પુસ્તકો એમિટી શાળાના બાળકો તથા વાલીઓએ ખરીદ્યા હતા.

— શ્રીમતી કૈલાસ ખાંટે

ભણતરમાં અડચણ - શિક્ષક તાલીમ કાર્યક્રમનો અહેવાલ

૨૧મી સદીએ જ્ઞાનની સદી છે. સમયની જરૂરીયાત સમજી દેશને ઉત્તમ નાગરીકની ભેટ આપવાના હેતુથી એમિટી શૈક્ષણિક સંકુલ વિવિધ શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરે છે. તેની સાથેસાથ શિક્ષકોની ગુણવત્તા સુધારવા માટે ખાસ વિશિષ્ટ કાર્યક્રમોનું પણ આયોજન કરે છે. શિક્ષકદિન નિમિત્તે બાળકોના મનોભાવને સમજવા માટે શિક્ષકોએ કેવી ભૂમિકા અદા કરવી જોઈએ તે હેતુને ધ્યાનમાં રાખી “ભણતરમાં અડચણ” વિષય પર શિક્ષક તાલીમ કાર્યક્રમ યોજાયો. નિષ્ણાંત તરીકે સુરતની એમ.ટી.બી. આર્ટ્સ કોલેજમાં મનોવિજ્ઞાન ભવનના અધ્યક્ષ ડૉ. રૂદ્રેશ વ્યાસ હાજર રહ્યા હતાં. તેમણે બાળકને શિક્ષણમાં આવતી અડચણ અંગે શિક્ષકો અને વાલીઓએ કેવી રીતે જાગૃતતા કેળવવી, ભણતરની અડચણથી બાળકના માનસિક વિકાસ પર થતી વિપરીત અસરો અને તે સમસ્યાઓના નિરાકરણની ચર્ચા કરી હતી. ક્યારેય કોઈ બાળક જાણી જોઈને ભણવામાં પાછળ નથી રહેતું. કંઈક તો કારણ હોય જ છે. આ કારણમાં તેમણે માનસિક સમસ્યાને મુખ્ય ગણાવી હતી. આવી સમસ્યાઓ ક્યારેક પુખ્તવયે પણ થઈ શકે છે. જો માનસિક સમસ્યાથી પીડાતા બાળકોની સમસ્યાનું વહેલું નિદાન અને યોગ્ય વૈજ્ઞાનિક મદદના મળે ત્યારે બાળક બહિષ્કાર પામે, ચિંતાતુર અને બેધ્યાન બને, અસલામતીની ભાવના અનુભવે અને ક્યારેક અસામાજિક વર્તન કરે, આત્મ વિશ્વાસ ગુમાવી, આત્મહત્યા પણ કરી શકે.

માનસિક સમસ્યાથી પીડાતા બાળકો મોટે ભાગે ગેરવર્તણૂક કરે છે. બાળકની ગેરવર્તણૂક મોટેભાગે ધ્યાન દોરવા, શક્તિ પ્રદર્શિત કરવા, બદલો લેવા, ધારેલું મેળવવા, મૂતભૂત જરૂરિયાત પૂરી ન થવાથી કે જરૂરી માહિતીના અભાવે કરે છે. તો ક્યારેક મિત્રોને પ્રભાવિત કરવા, માતા-પિતાના દબાણને

કારણ કે ઝઘડાઓને લીધે તો બીજી તરફ પુષ્કળ ગરીબી અને અભણ માતાપિતાને લીધે પણ ગેરવર્તણૂક કરે છે.

તેમણે માનસિક સમસ્યાઓતરીકે ચિંતા, O.C.D. (Obsessive Compulsive Disorder), ડીપ્રેશન, A.D.H.D. (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) ને ગણાવી હતી. આવી સમસ્યાથી પિડાતા બાળકોમાં ચંચળતા, એકાગ્રતાનો અભાવ, આવેગાત્મકતા, ભણતરની તકલીફો, પડકારો ઝીલવાની સમ્મતાનો અભાવ જેવા લક્ષણો બતાવ્યા હતા. એ.ડી.એચ.ડી., બાળકોમાં સૌથી વધારે પ્રમાણમાં જોવા મળતી એક ન્યૂરો બીહેવીયરલ તકલીફ જણાવી હતી. જેના લક્ષણો ચંચળતા, એકાગ્રતાનો અભાવ, આવેગાત્મક વર્તન જણાવ્યા હતા. એ.ડી.એચ.ડી. થવાના કારણોમાં મસ્તિષ્ક, રસાયણોના સ્ત્રાવમાં ફેરફાર, જ્ઞાનતંતુઓ પર થયેલી ઈજા કે બીમારી, સગવળાવસ્થા દરમિયાન માતાને થયેલ બીમારીઓ, જન્મ બાદ બાળકોમાં થતી બીમારીઓ, આનુવંશિકતા અને સામાજિક કારણો સમજાવ્યા હતાં. એ.ડી.એચ.ડી.થી પીડાતા બાળકો સતત હલનચલન કર્યા કરે, સતત શારીરિક બેચેની અનુભવે, સ્થિર બેસી ના શકે, વર્ગમાં સતત દોડાદોડી કરે, સતત ક્રિયાશીલ હોય, વધારે પડતી શારીરિક પ્રવૃત્તિ કરે, વાતોડીયાપણું જોવા મળે, વિદ્યાર્થી વગર જવાબ આપે, બીજાની વાતમાં હસ્તક્ષેપ કરે. જો આવા બાળકની યોગ્ય સારવાર થાય તો તેઓ અભ્યાસમાં બધા મારે, ચીડિયાપણું આવે, શારીરિક મારામારી કરે, પોતાની જાતને ઈજા કરે અને ક્યારેક આપઘાત પણ કરે તો ઘણાં લક્ષણો મોટા થયા બાદ પણ માલૂમ પડે એમ જણાવ્યું હતું. તેમણે બીજી અને અગત્યની ખૂબ મોટા પ્રમાણમાં જોવા મળતી માનસિક બિમારી ડિસ્લેક્સીયાની સમજ આપી હતી. ડિસ્લેક્સીયા એટલે શીખવા અને શીખેલી આવડતોનો ઉપયોગ કરવામાં ખૂબ કઠિનતા. આ તકલીફથી માત્ર ભણવામાં જ મુશ્કેલી નથી પડતી. પરંતુ દૈનિક ક્રિયાઓ, રમતગમત અને ઈતર પ્રવૃત્તિઓ પર પણ અસર કરે છે.

ડિસ્લેક્સિયા એટલે લર્નિંગ ડિસેબીલીટી. આ રોગથી પિડાતા બાળકો દેખાય તેજસ્વી અને હોશિયાર પરંતુ વાંચવા, લખવા કે શબ્દોની બાબતમાં સહાધ્યાયીઓ કરતા પાછળ હોય, મૌખિક અભિવ્યક્તિમાં સારા પરંતુ લખવાના કાર્યમાં ખૂબ સમસ્યા અનુભવે. ભણવા સિવાયના મોટાભાગના કાર્યોમાં હોશિયાર, ટી.વી., મુવી, પિક્ચર યાદ રહે, ઈતર પ્રવૃત્તિમાં હોશિયાર હોઈ, કોમ્પ્યુટર અને મોબાઈલમાં હોશિયાર હોય એટલે જ તેઓ આજસુ, ધીમા, અતિચંચળ, વાતોડીયા, સમસ્યારૂપ, અતિશાંત, જોકર, દિવાસ્વપ્ન જોનારા, ડહર, મુરખ, જિક્કી, નકામા જેવા વિશેષણ ધરાવે છે. પરંતુ આવા બાળકોની શીખવાની પદ્ધતિ અલગ હોય છે. આ બાળકોનું મગજ તેને મળતી માહિતીનું પૃથ્થકરણ અલગ રીતે જ કરી શકે છે.

ઉપર દર્શાવેલ દરેક સમસ્યાની વિગતવાર સમજ અને ઉકેલ મેળવ્યા બાદ શિક્ષકોએ તેમના વર્ગના સમસ્યારૂપ બાળકો વિશે પ્રશ્નો પૂછી નિરાકરણ મેળવ્યું હતું.

— શ્રીમતી બાવના પુવાર

Report on Our Helpers Week

We, at Amity Play Centre, believe in educating through activities and experiments. Thus, we celebrated an entire week dedicated to the topic on 'Our Helpers' from 3rd to 7th of August. The objective behind this celebration was to introduce the topic and to give a clear perception and to understand the feeling and their work to the children. Initially children enacted the role of helpers allocated by their teacher in the class. Later, a few children enacted the roles given to them in the prayer assembly. Gaining confidence thus, the tiny tots were ready to present the scene of a busy market place where every helper was engrossed in his work dedicatedly, to their eager parents. So, an exhibition was arranged in the school on 14th Aug'15.

On the exhibition day, each and every child got a chance to showcase his talent in dramatics. They all dressed perfectly and equipped with the tools of their profession, boldly enacted their roles and recited their lines. This was arranged in their own classes. So, for a day their class had transformed to a 'Bazaar' which was a very happening place. Parents very appreciatively visited the exhibition and enjoyed the performances of not only their own child, but also of all the other children. It was a great pleasure to see children enacting as doctors using a stethoscope and their friends complimenting them by becoming a very submissive patient. Some happily munched on the carrot in their vendor basket while selling, proving thus, the excellent quality of vegetables they carried. This celebration of ours ended consequently, with a dear understanding of the topic, fun, excitement and a rainbow of talents exhibited. Children were familiarised with the work people do and they learnt to appreciate other's work and honour every job.

- Mrs. Krupa Modi

પ્રતિભાવ

શાળા સ્થાપના દિને આપે મોકલાવેલ પુસ્તક 'આનંદની ખોજ' મળ્યાની પ્રસન્નતા અને તે વાંચીને વિશેષ પ્રસન્નતા થઈ. પુસ્તકમાંના અગ્રીમેન્ટસ ખરેખર અમુલ્ય છે, તાર્કિક રજૂઆત ક્યાંય શુષ્ક બની નથી, તેના સંપાદક- પ્રકાશક શશિકાંત શાહને હાર્દિક અભિનંદન અને તે મારા સરખા શિક્ષકને સુલભ બનાવી આપનાર ઍમિટી પરિવારનો ઉપકાર માથે ચઢાવું છું. સંયુક્ત પરિવાર સંઘર્ષનું અભિયાન સમયસરનું છે... તમને સૌને ઈશ્વર કેવું સવળું સુઝાળે છે !

- ડૉ. ઈશ્વર પરમાર, દ્વારકા

અહેવાલ : સમન્વય - ૭૫મી ગોષ્ઠિ

આજથી પચીસ વર્ષ પહેલા જી.સી.ઈ.આર.ટી.ના નિયામકશ્રી પી. એમ. પરમાર સાહેબે ગુજરાતના શિક્ષણમાં કાર્ય કરતા પ્રામાણિક, મહેનતુ, નિષ્ઠાવાન અને કર્મઠ સારસ્વતોનું એક જૂથ બનાવ્યું હતું. આ મિત્રો શિક્ષણનું સંવર્ધન કરતા હોવાથી આ કાર્યક્રમને 'શિક્ષણ સંવર્ધન અભિયાન' નામ આપવામાં આવ્યું હતું. દૂંઢમાં તેને 'સમન્વય' કહેવાનું નક્કી થયું હતું. રાજ્યના શિક્ષણ અંગે સંચિત એવા સંનિષ્ઠ શિક્ષકો, આચાર્યો, સંચાલકોને સાથે લઈ શિક્ષણ સંવર્ધન અભિયાન દ્વારા શિક્ષણમૂલક પ્રાણ પૂરવાનું અને પ્રવૃત્તિઓનો સમન્વય કરવાનું ભગીરથ કાર્ય આરંભાયું હતું. સમન્વય દ્વારા ગુજરાતભરના સારસ્વતોને નવી દિશા આપવાના હેતુસર સ્થપાયેલ સંગઠનને શરૂઆતમાં પરમાર સાહેબ અને ત્યારબાદ સ્વ. ડૉ. હરિભાઈ પટેલ (પૂર્વ આચાર્ય, શ્રી બી. બી. પટેલ હાઈસ્કૂલ, ડભોઈ, તા. સોજિત્રા) કરતા. હાલમાં શ્રી નર્મદભાઈ ત્રિવેદી મુખ્ય સંયોજકની જવાબદારી નિભાવે છે.

આ સંસ્થાની ૭૫મી ગોષ્ઠિ ગાંધી મૂલ્યોને વરેલી અને શિક્ષણ પ્રચાર-પ્રસારની જવાબદારી નિભાવતી લોકભારતી ગ્રામ વિદ્યાપીઠ, સહોસરા, તા. સિહોર, જિ. ભાવનગરમાં યોજવામાં આવી હતી. અમૃતપર્વની ઉજવણી હોવાથી ગુજરાતના ખ્યાતનામ શિક્ષણશાસ્ત્રી પધારવાના હતા. આ પ્રસંગે સારસ્વતોને માર્ગદર્શન આપવા ડૉ. સુદર્શન આયંગર, શ્રી મનસુખભાઈ સલ્લા, ડૉ. ભદ્રાયુવહરાજાની, ડૉ. નલીનભાઈ પંડિત વગેરે કેળવણીકારોનું માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત થયું. આ ગોષ્ઠિની ઉદ્ઘાટકીય બેઠકના પ્રમુખસ્થાને મા. શ્રી નાનુભાઈ વાનાણી (રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રી, શિક્ષણ-પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને પ્રૌઢ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર) ઉદ્ઘાટકશ્રી રણછોડભાઈ શાહ (મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, ઍમિટી સ્કૂલ, ભરૂચ) તથા બીજા વ્યાખ્યાનની જવાબદારી ડૉ. અરૂણભાઈ ઠવે (મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, લોકભારતી, સહોસરા) નિભાવવાના હતા. સમાપન બેઠકના અધ્યક્ષ સ્થાને મા. શ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ ચૂડાસમા (મંત્રીશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત રાજ્ય) હતા. ઍમિટી શાળાના આચાર્યશ્રી પ્રકાશ મહેતા અને મેનેજરશ્રી પ્રવિણસિંહ રાજ પક્ષ આ ગોષ્ઠીમાં સહભાગી થયા હતા.

પ્રતિભાવ

carnival@amity special, 64મા અંકનો દૃઢયસ્પર્શી અહેવાલ મેળવી આનંદ આનંદ. સૌને સલામ - અભિનંદન. તમારી શાળા સાચ્ચેજ 'નઈ તાલીમ'ની સંસ્થા છે. ગુજરાતના શિક્ષણ જગતમાં 'ઍમિટી' પ્રશ્નશર્વત નામ છે અને એટલે જ આ વર્ષે તમે સૌં. વિશિષ્ટ રીતે વાર્ષિક દિનની ઉજવણી કરી. 'હોસ્તીનો ઉત્સવ' સાત વિભાગોનો અહેવાલ ઢિલચરપ છે. વિદ્યાર્થીઓ વસ્તુઓ બનાવતા થઈ જાય, શિક્ષણ સાથે વિજ્ઞાન-યોગનો અનુબંધ રચાય, મનોરંજનમાં જાહુની દુનિયામાં પ્રવેશ પામે, સામાજિક જાગૃતિ કાર્યક્રમ દ્વારા પ્રજાચક્ષુઓના આત્મ વિશ્વાસના ઢર્શન થાય, સહિયારા ચુલા પર થતી રસોઈનો સ્વાદ સૌ માણે, પુસ્તકો દ્વારા બ્રહ્માંતમાં પહોંચી જવાય, ગીત-સંગીત-નૃત્ય નાટક, સર્જનાત્મકતાના માધ્યમ બને. એક નિમિત્તે કેળવણીનું કેવું મોટું પર્વ તમે સિદ્ધ કરી ખતાવ્યું! વિદ્યાર્થીઓ વાલીઓના પ્રતિભાવો રોચક છે. આભાર.

— પ્રા. પ્રવીણચંદ ઠક્કર, પૂર્વ નિયામક, લોકભારતી

Winners of Winter Autumn Sports : 2015-16

LIST OF PLAYERS SELECTED AT STATE LEVEL

(1) Game : FOOTBALL

Date : 8th, 9th & 10th Aug.-15

Place : *Chotubhai Purani Vyayam Mahashala, Rajpipla.*

U-19 Boys : (1) Pillai Sethu S. (XI- CBSE), (2) Patel Moh. Aqib D. (XI- CBSE), (3) Shah Bhumi B. (XI- CBSE), (4) Singh Ankur A. (XI- CBSE), (5) Patel Daksh D. (XI- CBSE), (6) Barodhara Apurva V. (XI- GSEB), (7) Kulkarni Mandar (XI- CBSE), (8) Dalal Nisarg P. (XI- CBSE)

U-17 Boys : (1) Arya Krish A. (X, CBSE), (2) Upreti Saurabh (IX, CBSE), (3) Meghwanshi Abhishek J. (IX, CBSE), (4) Parekh Proyanshu (9, GM), (5) Mansuri Sahil (9, GM), (6) Rathva Parth (9, GM)

U-14 Boys : (1) Bhrambhath Nir J. (VIII, CBSE), (2) Patel Avi G. (VIII, CBSE).

(2) Game : CHESS (Final match is yet to be played)

U-19 Boys : (1) Bhatia Amarprit P. (XI, CBSE), (2) Kapadiya Soham S. (XI, CBSE)

U-17 Boys : Shah Aniket K. (X, CBSE)

(3) Game : TAEKWONDO (Final match is yet to be played)

U-19 Boys : Patel Honey H. (XI, GSEB)

(4) Game : TABLE TENNIS

Date : 6th, 7th & 8th Sept.-15

Place : *Sachiwalay Gymkhana Sector-21, Gandhinagar*

U-14 Boys : (1) Patel Nisarg A. (VII, CBSE), (2) Pathan Anishkhan A. (VII, CBSE), (3) Jain Anant N. (VII, CBSE)

Result : *Reached up to quarter final*

Game : TABLE TENNIS

Date : 25th to 27th Sept.-15

Place : *Gymkhana, Gadkhol, Ankleshwar*

U-19 Boys : (1) Pillai Sethu S. (XI, CBSE), (2) Master Meet S. (XI, CBSE), (3) Mistry Dhruvil Y. (XI, CBSE), (4) Chauhan Manoj L. (XI, CBSE), (5) Bhatia Amarprit P. (XI, CBSE)

(5) Game : SKATING (Final match is yet to be played)

U-19 Boys : Patel Honey H. (XI, GSEB)

(6) Game : LAWN TENNIS

Date : 11th Sept.-15

Place : *Jay International School, Kalavad Road, Rajkot*

U-19 Boys : Mansuri Shahil (9, GM)

(6) Game : BADMINTON (Final match is yet to be played)

U-19 Boys : Pillai Sethu S. (XI, CBSE)

Game : BADMINTON (Final match is yet to be played)

U-19 Girls : Bahurupi Rudrani (XI, CBSE)

(7) Game : GYMNASTIC

Date : 19th, 20th & 21st Sept.-15

Place : *Ganesh Krida Mandal, Motibaugh, Bhavnagar.*

U-14 Girls : (1) Makwana Roshni M. (VII, GSEB), (2) Rathod Komal B. (VI, GSEB), (3) Chavda Tasmi A. (V, GSEB), (4) Devkas Advait P. (II, CBSE) (5) Vora Alifia M. (V, CBSE)

Game : GYMNASTIC (Final match is yet to be played)

U-19 Boys : (1) Patel Moh. Aqib D. (XI, CBSE), (2) Choumal Aditya A. (XI, CBSE)

(8) Game : **CRICKET** (Final match is yet to be played)

U-14 Girls : (1) Varma Yashika C. (VIII, CBSE), (2) Upadhyay Anushika P. (VIII, CBSE), (3) Lodhu Aditi N. (VIII, CBSE), (4) Dua Swati J. (VIII, CBSE), (5) Mhure Namruta P. (VIII, CBSE), (6) Singh Harshita J. (VIII, CBSE), (7) Pathan Shifa A. (VIII, CBSE), (8) Nair Gayatri U. (VIII, CBSE), (9) Patel Ashiya K. (VIII, CBSE), (10) Chaudry Suhani B. (VIII, CBSE).

Game : **CRICKET** (Final match is yet to be played)

U-17 Girls : Rajhur Roshani B. (X, GSEB)

(9) Game : **VOLLEY-BALL** (Final match is yet to be played)

U-14 Girls : (1) Namjoshi Anushka M. (VIII, CBSE), (2) Mehta Juhi P. (VIII, GSEB), (3) Shah Dhvani D. (VIII, GSEB), (4) Sisodia Janvi A. (VIII, GSEB), (5) Chaturvedi Devanshi S. (VIII, GSEB), (6) Parmar Hetvi H. (VIII, GSEB) (7) Bhrambhatt Hiral R. (VIII, GSEB), (8) Rana Aafia F. (VIII, GSEB), (9) Patel Shruti S. (VIII, GSEB) (10) Patel Shuchi J. (VIII, GSEB), (11) Bardunwala Zainab K. (VIII, CBSE) & (12) Jog Prakruti D. (VII, GSEB)

(10) Game : **YOGASANA** (Final match is yet to be played)

U-19 Boys : Patel Moh. Aqib (XI, CBSE)

(11) Game : **MALLKHAMB**

Place : Laxminath Vyam Mandir, Vadodara. (Final match is yet to be played)

U-19 Boys : (1) Chavda Devang (12, GM), (2) Parmar Yuvraj (12, GM), (3) Patel Moh. Aqib (XI, CBSE), & (4) Bhardwaj Aryan (IX, CBSE)

(12) Game : **ROPE YOGA** (Final match is yet to be played)

U-19 Girls : (1) Makwana Roshni (VII, GSEB), (2) Parmar Deeti (VII, GSEB), (3) Patel Bhavya (VII, CBSE) & (4) Chaturvedi Devanshi (VIII, CBSE)

SELECTED FOR SPORTS AUTHORITY OF GUJARAT STATE LEVEL CAMP

(13) Game : **VOLLEY-BALL** (Final match is yet to be played)

U-14/19 Boys : (1) Shah Heemin (X, CBSE), (2) Meghwanshi Abhishek (IX, CBSE), (3) Patel Dilen (IX, CBSE), (4) Patil Rahil (IX, CBSE), (5) Yadav Siddharth (IX, CBSE), (6) Patel Tejas (IX, CBSE), (7) Navjeet Kaur (IX, CBSE), (8) Patil Renu (VI, CBSE), (9) Brahmabhatt Nir (VIII, CBSE), (10) Modi Chinmay (8, GM), (11) Barot Jay (8, GM), (12) Mehta Rahul (IX, GSEB), (13) Jaiswal Mukund (VII, GSEB), (14) Sisodiya Janvi (VIII, GSEB), (15) Shah Dhawni (VIII, GSEB), (16) Patel Suchi (VIII, GSEB)

LIST OF PLAYERS SELECTED AT NATIONAL LEVEL

Game : **ROLL-BALL**, Open category Boys

Date : **21st, 22nd & 23rd Aug.-15**

Place : **Trivandrum Central Stadium, Kerala** (Final match is yet to be played)

Players : (1) Patel Honey H. (XI, GSEB), (2) Patel Akshar N. (XI, GSEB)

Game : **FOOTBALL** (U-19 Boys) (Final match is yet to be played)

Players : Patel Moh. Aqib D. (XI, CBSE)

Amity News : 2015-16 (March '15 to Sept '15)

MARCH - 2015

- 14th : Mrs. Sonia Relia, trainer from Oxford Publication conducted a workshop on 'Play way learning' (રમતા-રમતાં ભણાવવું) for Pre-Primary and Primary educators.
- 19th : A two day workshop was conducted for Pre Primary and Primary teachers by Mr. Paresh Naik and Mrs. Malini Naik (Rajpipla) on the topic "Music in the classroom". New children songs were introduced and well known songs were sung in new tunes. Teachers learnt a new methodology of presenting songs to their classrooms.
- 23rd : Best wishes ceremony for the trainees of B.Ed. was organized. The Chief Guest for the programme was Dr. Daxeshbhai Thakar (VC, VNSGU, Surat). The 64th issue of Maitri Setu: 'carnival@amity' Special was also unveiled by him.

APRIL - 2015

- 4th : Mrs. Saroj Rana & Mrs. Kirti Pathak (Sr. Teachers) attended the "Shaishav", Bhavnagar, an institution working for child labour on its completion of 20 years in field of social services.
- 6th : Mr. Prakashbhai Parmar, Social worker, the Principal of Pal School and also a renowned writer for the text books of Std. 1 to 8, discussed with our teachers on the topic 'Teaching the students through poems and stories'.
- 16th - 30th : To channelize the enthusiasm of the students and to bring awareness towards the importance of outdoor sports, like Foot-ball and Volley-ball, Vacation Coaching Camp was conducted. A keen and passionate group of nearly 100 students joined the camp.
- 24th : Around 50 students of the Std IX & X CBSE along with the class teachers attended the programme "Respect Mother Earth" at Ankleshwar. Dr. Kalam was the centre of attraction for the children as he addressed them on the topic. He advised students on the use of creativity and talent in education. (Detailed Report on Page No. 03)
- 25th : New academic year for Play Centre (CBSE) students commenced and orientation for parents was arranged to inform them about daily schedule of school. For the first time, School Diary was also introduced in pre-primary section and parents were requested to use the Diary as a good means of Communication.
- 27th : On the occasion of first death anniversary of our school mentor Shri Paragaji Patel (Bapuji), a book 'Laganino Melo - Paragaji Bapuji' (લાગણીનો મેલો - પરાગજી બાપુજી) was unveiled at Shuklatirth. Amityans Mr. Ranchhodbhai Shah, Mr. Pravinsinh Raj, Mr. Prakash Mehta and Ms. Amisha Parmar attended the function.

JUNE - 2015

- **1st to 6th :** Teachers' Training Programme was conducted from 1st June to 6th June'15. (*Detailed Report on Page No. 31*)
- **1st :** All the teachers were welcomed by Amity Shala Parivaar. Newly joined teachers welcomed by 'Experiments of Truth' written by M. K. Gandhi. Mr. R. M. Shah (Managing Trustee) explained the ideology of the school to the educators through a audio visual presentation. He encouraged and motivated all to think and put their thoughts into action.

- **2nd :** Prin. Prakash Mehta communicated to the educators on how to use the SchoolDiary as a Means of Effective Communications. He also clarified the rules and regulations for a teacher.

Mrs. Darpana Patil (Supervisor, English Medium, GSEB) addressed the educators on the topic 'Effective Lesson Planning'.

Mrs. Reena Tiwary (Principal, CBSE) discoursed on the topic 'Roles and Responsibilities of a Teacher.'

- **3rd :** A training session was conducted by the experts from Shah Net to introduce to the teachers the new academic and administrative software which would be implemented from the current year.

- **4th :** Oxford Publishers conducted motivational training program for teachers, where Dr. N. S. Neelkandhan (renowned psychologist) imparted training through different activities, PPTs and videos on the topic 'Teachers as Leaders of Students.' (*Detailed Report on Page No. 31*)

- **5th :** A warm farewell was extended to two senior helpers of our school, Mrs. Maltiben Jadav and Mrs. Urmilaben Shah on their retirement. Mr. R. M. Shah, Mr. Prakash Mehta and others shared sweet memories of their long standing association with them.

Mr. Harish Vyas, Dean Faculty of Performing Arts, Vadodra, gave an excellent training on the topic 'Effective Communication and drama in Education'. (*Detailed Report on Page No. 31*)

- **6th :** Experts from Mexus Pvt. Ltd. imparted training to the educators regarding the operations of the interactive smart board and also clarified the queries.

- **11th :** Celebration of 30th Foundation Day was held under the title 'Save Joint Family.' On this day the grandparents of Amitians were invited to the school. They were warmly welcomed by the tiny tots of the Pre-Primary by a flower and loving hug. Dr. Shashikant Shah (Columnist, Gujarat Mitra Daily) addressed the grandparents on the topic 'Kendramati Parigh Bania.' (કેન્દ્રમટી પરિવ બાની) Then he addressed the teachers on the topic 'Shikshak Hovano Aanand.' (શિક્ષક હોવાનો)

આ-દે) On this day the grandparents were given a beautiful book 'Aanandni Khoj' along with the collection of good articles.

Gujarati speaking teachers were given 'Aanandni Khoj' (આ-દે-ની ખોજ) and English Medium teachers were given 'Treasure of Life' as a token of love by the school. Mr. Shashikant Shah unveiled the book 'Treasure of Life' which was prepared by Amity Teachers. (Detailed Report on Page No.33)

- **13th** : Amity International School, Gujarati Medium, a new wing of our educational institution, was inaugurated by Dr. Bhadrayu Vachharajani. On this occasion, Dr. Vachharajani addressed the teachers & parents on the importance of Mother tongue in a person's life.

In the evening Dr. Bhadrayu addressed people on the topic 'Matrubhasha Mari Javabadari' (માતૃભાષા મારી જવાબદારી) at Sanskarbharati Hall, Bharuch. Some of our teachers attended the lecture.

- **20th** : International Yoga Day was celebrated with the students of Std. 1 to 10 (GM)
- **21st** : Around 200 students and teachers celebrated International Yoga Day and practiced some asanas, in the school campus under the guidance of PE instructors Anand Vasava and Kailash Patel. Mr. Hastimal Vasava and Mr. Ravi Gohil, our PE teachers, participated in the Yoga Day Celebration which was held on the banks of the holy river Narmada. The programme was organized by Collectors Office, Bharuch.
- **22nd** : The members of a mobile van "181 - Mahila Helpline" gave information to the lady teachers and the girls of Std. 9th & 12th.
- **27th** : Tanuja Jayas (Std. XII, CBSE) and Preet Agnihotri (Std. XII, EM) participated in the PRL Science Fair at Ahmedabad under the guidance of Physics teacher, Mrs. Pragna Patel. (Detailed Report on Page No.37)

Orientation for the parents of Pre-Primary students of Gujarat Board was arranged. They were informed about the schedule of school and since the School Diary was introduced for the first time. Parents were advised to use the same as an effective means to communicate with the teachers.

- **28th & 29th** : Miss. Shivani D. Patel (11th Sci., GM) and Master Nilay P. Bhatt (Std. IX, CBSE) were selected to recite their poems in the Bal Kavi Sanmela (બાલ કવિ સંમેલન) at Gandhinagar & Ahmedabad in the presence of honourable Chief Minister Mrs. Anandiben Patel. Mrs. Kausha Shah accompanied them. (Detailed Report on Page No.35)

JULY - 2015

- **3rd** : Our two young poets, Miss. Shivani Patel and Master Nilay Bhatt were interviewed by Channel Narmada.

- **11th** : Elected members of the student's council, the captains and vice captains undertook an Oath. Mr. N. R. Dhandhal(SDM, Bharuch) was invited as the Chief Guest. *(Detailed Report on Page No.32)*
- **17th** : Prin. Prakash Mehta and Mrs. Parul Patel presented model lessons on the topic "Fractions" and "Decimals" respectively at V. S. Patel Arts & Science College, Bilimora. The video recording of these lecturers will be added in to the CD to be prepared by Valsad Ganit Mandal. This CD will be gifted to all Primary School of Gujarat.
- **24th** : Ex. student Tithi Sai Prasad Rawal, (student - Industrial Engineering, USA), interacted with students of Std. X showcasing the scope of higher studies abroad.
- **28th** : A tribute to the Missile man Dr. APJ Abdul Kalam was paid by the students in the prayer assembly. A documentary showing his life success stories was viewed by all.

AUGUST - 2015

- **1st** : As a tribute to Late Dr. APJ Abdul Kalam, the school prepared and gifted 200 posters of Dr. Kalam's photo and his thought provoking quotes. These posters were gifted to the different schools, government offices & hospitals of Bharuch Taluka.
- **3rd** : Prin. Vijay R. Patel (L.P.D. School, Puna, Dist. Surat), Prin. Arun Pandya (Principal, G.U. School, Kosad, Dist. Surat), Prin. Sunil Shah (M.T.B. Boy's School, Surat), Prin. Naresh Lakkad (Ashadeep Vidyalaya, Varachha, Surat) and Prin. Shubhash Patel (Sanskar Bharti, Bhadol, Dist. Surat) visited the school under the "School Exposure" Programme.
"Our Helpers Week" was celebrated. The children were given characters of community helpers and they introduced themselves and their work. This was a novel way of imparting the information to the children about the helpers of society. *(Detailed Report on Page No.43)*
- **7th** : Women's Education Day was celebrated at J. P. Arts & Science College, Bharuch under the title 'Women Empowerment' Mrs. Sharifaben Vijaliwala & Dr. Minalben Dave addressed the audience. Few teachers from our school attended the talk.
- **12th** : Mr. R M Shah was invited by Govt. of Gujarat to give his views on National Education Policy. Prin. Prakash Mehta also attended the meeting held at Ahmedabad International School, Ahmedabad.
- **14th** : Mr. Nikhilbhai Shah (Ex. Prin. Mahi-Reva School, Vadodara) addressed the staff members of Gujarati Medium & Professors and trainees of B.Ed. College on the topic 'સામાજિક પરિવર્તન-તેના બાળક પર અસર' (Effect of Social changes on the life of a child.)

Mr. Meghrajibhai Bhatt (Ex. President, Gujarat Ganit Mandal, A'bad) held a Maths Workshop for the A. R. Rao Geometry Talent Search Test. Around 200 Students from Std. 10th of Amity School & other schools of Bharuch District attended the workshop. Mr. Bhatt also interacted with the students of Std. 11th & 12th on the topic "Application of Maths in daily life" (*Detailed Report on Page No. 39*)

In continuance to the Helpers Week celebrated in the Pre-Primary, OUR HELPERS EXHIBITION was arranged in the classes. All students participated and parents visited the exhibition and appreciated the efforts put in by the children.

- 15th : 69th Independence Day was celebrated with patriotic fervor. Chief Guest Mr. Meghrajibhai Bhatt hoisted the flag; Mr. Nikhilbhai Shah was the Guest of honour. Cultural program was presented by the students. (*Detailed Report on Page No. 38*)

- 22nd : Fire Safety Officer from GACL Mr. Nalinbhai Chaudhary (father of Ziya Chaudhary, Std. I-A, CBSE) gave helpful information to the staff on the topic "Community Fire Safety Awareness Programme."

Master Vishal Modi and Miss Krupa Rana accompanied by science teachers Mrs. Hetal Mengar and Miss Kajal Maisuria attended the National Science Seminar at Navjeevan Vidyalaya, Bharuch organized by Param Lok Vigyan Kendra.

Sethu Pillai & Krupa Chinchpure of Std XI (CBSE) accompanied by Mrs. Sartaa Begum participated in the Interschool Debate competition organized by the C M Academy, at GIDC Ankleshwar. The topic was "GDH is more important than GDP in judging the well being of the country."

Mr. Nalinbhai Pandit (Ex. Director, GCERT, Gandhinagar) and Dr. Arunbhai Dave (Managing Trustee, Lokbharati, Sansrod) visited the school.

- 24th : Rakshabandhan was celebrated with lots of enthusiasm, wherein the children exchanged rakhis and sweets, and cherished the feeling of sibling love.

SEPTEMBER - 2015

- 1st, 2nd & 3rd : A Sanidhya Shibir for students of Std XI of English and Gujarati Medium was conducted, to help them to understand the importance of these crucial years of studies and also how to handle difficult situations related to their age. They also informally interacted with the teachers and shared their emotions. Mr. Rajendra Vadia, Mrs. Avantika Walia and Mrs. Rushna Ginwalla shared their experiences with students and interacted with them on adolescence and career counseling.

- 4th : Students and Teachers viewed the live telecast of Prime Minister Mr. Narendra Modi's address to the Nation on Teachers Day.

Janmashtami was celebrated with a lot of pomp & gaiety by the children of Pre-Primary. They performed dances on songs which had lyrics based on Lord Krishna's life.

- **5th** : A three day book exhibition, by Amity in collaboration with NBT of India, New Delhi from 5th to 7th was inaugurated by Dr. Rudresh Vyas (HOD, Department of Psycho. MTB Arts) Around 800 titles of books in English, Hindi, Gujarati & Marathi were displayed. *(Detailed Report on Page No. 40)*

On the occasion of 'Teachers' Day' Teachers training Programme was conducted by Dr. Rudresh Vyas, (HOD, Dept. of Psycho. M.T.B. Arts College, Surat) on the topic : **“અભ્યાસી-અસર”** *(Detailed Report on Page No. 41)*

- **9th** : CRC level Science Maths Exhibition was held at Kanya Shala, Sherpura. A total of four projects were presented out of which two projects were selected for BRC level. (1) Project Name : Water Culture by Khushi Vyas (Std. VIII, EM) and Khushi Patel (Std. VIII, EM) (2) Project Name : Comparison between Organic and inorganic food by Jalaxi Patel (Std. 8th, GM) and Patel Priya (Std. 8th, GM)
- **13th** : Our school is the centre for Prof. A R Rao Geometry Talent Search Test. Around 400 students from different schools of Bharuch District participated in the test.
- **16th** : SVS level Science and Maths Exhibition was held at Jai Ambe School Bharuch . A total of 17 projects were displayed out of which the following five were selected for District level.

(1) **Cleaner Railway** : Secondary (EM) : Prajapati Maitri P and Desai Ishika P (Std. X, EM); (2) **Bio Power** : Secondary (GM) : Upadhyay Priya D and Mister Saima S (Std. 9th, GM); (3) **Rethink your Balanced diet** : HSC (CBSE) : Anushika Sanjay B and Tanisha Sanjeev B (Std. XI); (4) **Innovation in Agriculture** : HSC (CBSE) : Hiya Raja D and Manoj Lallan C (Std. XI); (5) **Walk and Charge** : HSC (HSC) : Harsh B. Vyas and Bhavesh A. Raj (Std. XII)

- **20th** : Around 400 students from Std. V to XII participated in the G.K. IQ Test conducted by Vikas Vartul Trust, Bhavnagar.

Around 500 students participated in the Hindi External Examination under various categories. It was organized by Gujarat Vidyapeeth.

- **24th** : Master Vishal Modi accompanied by Ms Jigisha Jagtap (Science teacher) attended the Final round of National Science Seminar at Science City, Gandhinagar organized by Param Lok Vigyan Kendra.

- **24th, 25th & 26th** : Mr. Ranchhod Shah (Managing Trustee) was invited to inaugurate the 75th "Smanvay Goshti" at Sanosara. Mr. Pravinsinh Raj and Prin. Prakash Mehta accompanied him and visited the Lok Bharati Sanosara, Dist. Bhavnagar to get a better understanding of the Educational System and its activities. *(Detailed Report on Page No. 44)*

Toppers of S.S.C.,H.S.C. and B.Ed. : 2014-15

TOPPERS OF STD. 10TH C.B.S.E.

CBSE, CGPA-9.4
Kapadia Sohumi

CBSE, CGPA-9.2
Kulabkar Krupesh

CBSE, CGPA-9.2
Mashinwala Raish

CBSE, CGPA-9.2
Pillai Sethu

TOPPERS OF STD. 10TH Eng.Med.

Rank-1, A-2
makuwala Pratham

Rank-2, A-2
Gandhi Rohan

Rank-3, A-2
Acharya Chintan

TOPPERS OF STD. 12TH Eng.Med.

Rank-1, A-2
Bhadra Bansari

Rank-2, A-2
Patel Dhvani

Rank-3, A-2
Tailor Arbaz

TOPPERS OF STD. 10TH GUJARATI MEDIUM

Rank - 1, A-1
Mistry Nidhi. Y.

Rank - 2, A-1
Shah Stuti A.

Rank - 3, A-1
Patel Drashti R.

Rank - 4, A-1
Jadav Nisha A.

Rank - 5, A-1
Popat Smit M.

TOPPERS OF STD. 12TH (SCIENCE) Guj.Med.

Rank-1, A-2
Choksi Vandana

Rank-2, A-2
Dalal Jugal

Rank-3, A-2
Modi Dhvani

Rank-4, A-2
Rana Pratyush

TOPPERS OF AMITY B.ED. COLLEGE

Rank - 1, 95.00%
Mithaiwala Priyanka R.

Rank - 2, 92.60%
Patel Monal M.

Rank - 3, 91.40%
Tandel Hetal J.

Rank - 4, 90.80%
Soni Rekha D.

Rank - 5, 90.60%
Patel Parita J.

અંક : ૬૫ તા.૧૫-૧૦-૨૦૧૫

મૈત્રી-સેતુ

મૈત્રીભાવજી પવિત્ર ઝરણું તુજ હૈયામાં વહ્યા કરે...

આંતરરાષ્ટ્રીય વિદ્યાર્થી દિન વિશેષાંક

Unveiling of 64th issue of Maitri-Setu 'carnival@amity' by Dr. Daxesh Thakar ; (V.C. VNSGU, Surat) (In the centre) Dr. Nitin Patel (Prin. J. P. Arts and Science College, Bharuch) (L) and Mr. R. M. Shah (Managing Trustee, Amity School, Bharuch) (R)

Inauguration of Book Exhibition organised by NBT, India. Inaugurator Dr. Rudresh Vyas (HOD, Dept. of Psycho., M.T.B. Arts College, Surat) 2nd from Left, Mr. Jitendra Deorukhkar (Mktg. Exe. NBT, India) 2nd from Right

Ms. Shivani Patel (Std. 11th Gujarati Medium) participated in "Bal Kavi Sammelan" at Ahmedabad. C. M. of Gujarat, Mrs. Anandiben Patel receiving a copy of her book 'Mari Najare'. Mrs. Kausha Shah (Sr. Tr., Amity School) in the centre

From L to R : Mr. Narmad Trivedi (Convenor of Goshti), Mr. R. M. Shah, Managing Trustee, Amity School (Inaugurator), Mr. Nanubhai Vanani (State Level Education Minister), Dr. Arun Dave (Managing Trustee, Lok Bharti, Sanosara)

ONLY FOR PRIVATE CIRCULATION ☆ PRINTED MATTER ☆ 3500,15-10

Amity School, Dahej Bypass Road, Bharuch-392 001. Ph. : 02642-239635
E-Mail : amity@narmada.net.in ☆ Website : www.amityschool.net